

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Факультет післядипломної освіти та довузівської підготовки
Кафедра охорони праці та цивільної безпеки

Мелещенко А. А.

Методичні рекомендації до вивчення курсу
«Інтелектуальна власність»
(для підготовки студентів освітньо-кваліфікаційних рівнів «спеціаліст» і
«магістр» денної та заочної форми
навчання)

Житомир 2011

ББК 67.9(4УКР)304.3+67.304
СЗО
УДК 347.77

Рекомендовано до видання вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка (протокол № 7 від 25 лютого 2011 р.)

Рецензенти:

О. В. Скндан - доктор економічних наук (Житомирський національний агроекологічний університет);

І. І. Смагін - кандидат наук у сфері державного управління, доцент (Житомирський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти);

А. У. Уразов - кандидат економічних наук, доцент (Житомирський державний університет імені Івана Франка).

СЗО **Мелешенко АА.** Інтелектуальна власність: Методичні рекомендації до вивчення курсу. - Житомир. Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. - 52 с.

При складанні методичних рекомендацій та текстових завдань автор виходить із типової програми з курсу «Інтелектуальна власність» для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за освітньо-професійними програмами підготовки спеціалістів і магістрів денної та заочної форми навчання, згідно вимог Болонської системи, зокрема кредитно-модульного контролю знань студентів.

Методичні рекомендації будуть корисними для викладачів, що ведуть семінарські заняття з курсу «Інтелектуальна власність», для студентів при закріпленні, самоконтролю знань курсу, для всіх, кого цікавить інтелектуальна власність.

Зміст

Вступ	4
Тематика лекційних занять	7
Загальні положення про право інтелектуальної власності	8
Інституційно-правове поле функціонування інтелектуальної власності	10
Зміст авторського права	13
Суміжні права	16
Патентно-ліцензійна політика в процесі створення інтелектуальної власності	17
Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності	18
Економіка інтелектуальної власності	20
Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності	21
Міжнародні та закордонні аспекти права інтелектуальної власності	22
Питання до заліку	24
Самостійна робота студентів (реферат, доповіді)	27
Інтелектуальна власність: тестові завдання	28
Короткий словник термінів, понять з навчальної дисципліни "Інтелектуальна власність "	32
Додаток 1. Заявка на винахід та заявка на корисну модель	35
Додаток 2. Типовий ліцензійний договір	38
Пошуково-аналітична робота	44
Наукова робота	45
Система контролю та умови складання заліку	46
Нормативно-правове забезпечення	49
Література	50

Вступ

Одним із феноменальних і не всіма усвідомлених явищ кінця XX століття є масова поява на ринку нового виду товару - інтелектуальної власності. Темпи росту обсягу торгівлі цим товаром зростають значно швидше, ніж звичайних товарів, тому фахівці прогнозують, що при переході від індустріального до інформаційного суспільства, що відбувається в наш час, цей вид товару стане основним, а конкурентоспроможність звичайних товарів і послуг буде в основному забезпечуватися використанням відповідних об'єктів права інтелектуальної власності.

Тому економічний розвиток України здійснюють за інноваційною моделлю, в основі якої лежать результати творчої діяльності громадян, тобто об'єктів права інтелектуальної власності. У той час освіта з питань правової охорони, практичного використання та захисту об'єктів права інтелектуальної власності значно "відстає" від потреб сьогодення і вимагає надання студентам вищих навчальних закладів як майбутнім інноваторам комплексу відповідних знань та умінь. Свідченням цього є Указ Президента України *"Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні"* від 25.04.01 № 285, завданням якого є запровадження у вищих навчальних закладах дисципліни з *основ інтелектуальної власності*.

Як відомо, більше 80 % вчених, викладачів, вчителів, тобто наукового і науково-педагогічного потенціалу України, зосереджено в системі освіти. Тому метою даної дисципліни є обґрунтування ефективних умов, за яких інноваційна діяльність педагога стає не тільки фактором його зовнішнього, статусного рівня, але й глибоких внутрішніх переконань, що забезпечують постійне зростання творчого потенціалу особистості, котра є спроможною вирішувати проблеми інтелектуального розвитку, підвищувати якість знань, формувати творчі здібності учнів, студентів на основі широкого впровадження активних форм, сучасних технологій та методик навчання.

Інноваційний розвиток держави визначається наявністю вчених, винахідників, раціоналізаторів, які формують науково-технічний потенціал і забезпечують його подальший розвиток. Приділяючи увагу розвитку інтелектуальної власності й новаторства, держава в результаті отримує не тільки вагомий економічний, але й значний соціальний ефект. Особливе місце в цьому процесі належить науково-педагогічній діяльності. Вирішення завдань правового, наукового і соціально-економічного забезпечення розвитку і створення дієвих механізмів захисту інтелектуальної власності є найважливішим чинником гарантування національного суверенітету та безпеки, оскільки інтелектуальна власність нині стала істотним фактором зростання політичного, економічного і військового потенціалу країни, що робить проблему захисту прав інтелектуальної власності своєчасною та актуальною. У сучасному світі найбільш розвинуті країни зводять до рангу державної політики розвиток потенціалу нації. Так, у США, Японії працюють ретельно продумані програми розвитку творчості громадян, починаючи з дошкільного віку.

Сьогодні фахівець в галузі інтелектуальної власності пов'язаний з об'єктом інтелектуальної власності протягом усього його життєвого циклу: від моменту його створення, розробки - і до його застосування, реклами.

Як відомо, такий об'єкт інтелектуальної власності, як винахід, з'являється в результаті творчої діяльності, а творчість - це цілеспрямована розумова робота людини, результатом якої є щось якісно нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю, унікальністю. Чим вищий інтелектуальний потенціал індивідуума, тим цінніші результати його творчої діяльності - **інтелектуальна власність**.

Дисципліна має інтегрований характер, **тісно пов'язана** з блоком суспільних дисциплін: історією, філософією, економікою, естетикою, етикою та ін.; правових дисциплін: патентне право, авторське право і суміжні права, захист права інтелектуальної власності; та з дисциплінами економічного блоку, серед них економіка інтелектуальної власності, оцінка інтелектуальної власності, передача прав на об'єкти інтелектуальної власності, маркетинг інтелектуальної власності тощо.

Оскільки у підґрунті будь-якої інновації лежать **об'єкти інтелектуальної власності**, то це визначає комерційну зацікавленість потенційних користувачів у питаннях застосування та правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.

Мета цієї дисципліни - ознайомити студентів з понятійним апаратом інтелектуальної власності, виробити в них системне бачення проблеми, полегшити сприйняття ними спеціальних дисциплін навчального плану. Здобути знання у сфері створення правової охорони, комерціалізації та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності, вміти свідомо використовувати об'єкти інтелектуальної власності для підвищення конкурентоспроможності товарів і послуг та на цій основі отримувати додатковий прибуток, а також уникати порушень прав на об'єкти інтелектуальної власності інших фізичних і юридичних осіб.

Зважаючи на те, що студенти, зазвичай, мають обмежене уявлення про інтелектуальну власність, у цей курс уведено відомості про систему інтелектуальної власності, що включає суб'єкти й об'єкти права інтелектуальної власності, структуру державної системи правової охорони інтелектуальної власності, законодавче поле у цій сфері.

Важливу роль у вивченні предмета відводиться **теоретичному матеріалу**. Особлива увага приділяється засвоєнню студентами методів і прийомів науково-педагогічної діяльності. Значну частину програми складають **практичні завдання**, зокрема планування роботи, написання **конспектів занять, рефератів** та інших форм роботи. Для засвоєння теоретичного матеріалу студентам рекомендується ознайомитися зі списками наукової літератури, опрацювати підручники та посібники, а також використовувати інші джерела: *закони України та міжнародні норми з інтелектуальної власності, періодичну пресу, науково-популярні журнали, сайти інтернету* тощо.

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

36 год. (1 кредит)

Семестр	Всього	Розподіл за семестрами та видами занять					Семестрова атестація
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні роботи	СРС	
						Всього	
9/д	36	18	6	12		10	Залік
9/з	36	6	6	24		22	Залік
Всього	36/36	18/6	6/6	12/24		32	

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета курсу - ознайомити студентів з понятійним апаратом інтелектуальної власності, виробити у них системне бачення проблеми, полегшити сприйняття ними спеціальних дисциплін навчального плану.

Завдання курсу:

- 1) ознайомити студентів з основами інтелектуальної власності
- 2) висвітлити роль інтелектуальної власності в економічному і культурному розвитку суспільства;
- 3) навчити студентів користуватися національною нормативно-правовою базою у сфері інтелектуальної власності;
- 4) сформувати прості уміння щодо набуття, здійснення і захисту прав інтелектуальної власності;
- 5) студенти повинні **знати** теоретичні засади інтелектуальної власності, концепції, основні напрями і проблеми розвитку, удосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності, тенденції та перспективи його розвитку за умов ринкової економіки і демократизації суспільства, основні наукові теорії у сфері інтелектуальної власності
- 6) студенти повинні **уміти** визначати проблеми інтелектуальної власності та законодавства у цій сфері, шляхи їх подолання, тлумачити та розкривати основні поняття, інститути та категорії інтелектуальної власності, здійснювати наукові дослідження і забезпечувати навчальний процес.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ТЕМАМИ

Назва теми	Розподіл за семестровими видами занять				
	Всього	Лекції	Практичні (контрольні роботи)	Самостійна робота	Всього
Семестр					
Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності		2			
Тема 2. Інституційно-правове поле функціонування інтелектуальної власності		2		4	
Тема 3. Зміст авторського права		2		2	
Тема 4. Суміжні права		2			
Тема 5. Патентно-ліцензійна політика в процесі створення інтелектуальної власності		2	2	2	
Тема 6. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності		2			
Тема 7. Економіка інтелектуальної власності		2	2	2	
Тема 8. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності		2	2		
Тема 9 Міжнародні та закордонні аспекти права інтелектуальної власності		2		2	
Всього за семестр		18	6	12	36

Тема 1. Загальні положення про право інтелектуальної власності

1. Поняття інтелектуальної власності.
2. Поняття права інтелектуальної власності.
3. Співвідношення права власності і права інтелектуальної власності.
4. Об'єкти, суб'єкти права інтелектуальної власності. Необхідна література:
1 (розділ 1, 2); 3 (глава 23, 35); 24-25; 28-32; 36; 38; 40-41; 43.

Методичні вказівки

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що;

1) інтелектуальна власність - це результат будь-якої творчості людей;

2) творчість, у свою чергу, це:

а) усвідомлена діяльність, внаслідок якої народжується щось якісно нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю;

б) складний процес, що зумовлюється індивідуальними здібностями творця; умовами, за що він творить; мету, яку він перед собою поставив, та розвитком подій, які важко передбачити;

в) не будь-яка робота, а лише усвідомлена творча діяльність;

3) інтелектуальна власність - право автора (творця) на володіння, користування і розпорядження належним йому відповідно до закону результатом інтелектуальної діяльності, а саме:

а) **володіння твором** фактично здійснюється його автором (оприлюднення, опублікування, публічне виконання, публічний показ, демонстрація). Автор може надати дозвіл 3-м особам на опублікування чи інше доведення твору до широкого загалу;

б) **користування твором** - лише з дозволу автора (творця) на підставі ліцензії щодо оприлюднення(завдання), тиражування з метою отримання прибутку;

в) **розпорядження твором** - автор на свій розсуд визначає правову долю належного йому результату творчості;

4) суб'єктами права інтелектуальної власності є: громадяни, юридичні особи, держава;

5) об'єктами права інтелектуальної власності є: твори науки, літератури, мистецтва; відкриття, винаходи; корисні моделі; промислові зразки; знаки для товарів і послуг; результати науково-дослідницьких робіт; раціоналізаторські пропозиції тощо.

З 1 січня 2004 року набрав чинності Цивільний кодекс України У Книзі IV "Право інтелектуальної власності" цього Кодексу визначені об'єкти права інтелектуальної власності, які залежно від сфери застосування умовно можна розділити на три групи (рис. 1). До першої групи відносяться об'єкти промислової власності. Вони мають таку назву тому, що застосовуються, головним чином, у промисловості. До другої групи відносяться штучно виділені, так звані нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності, що використовуються не тільки у промисловості. Нарешті третю групу

складають об'єкти авторського права і суміжних прав. Ця група має значні відмінності від об'єктів промислової власності як у процесі набуття прав, так і за строком їхньої дії. На відміну від об'єктів авторського права, права виконавців творів, виробників фонограм і аудіограм., а також організацій мовлення - відносяться до суміжних прав, тобто прав, споріднених і пов'язаних з авторськими правами.

Рис. 1. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності

Ключові поняття: творчість, інтелектуальна власність, володіння товаром, користування товаром, розпорядження товаром.

Тема 2. Інституційно-правове поле функціонування інтелектуальної власності

1. Структура державної системи правової охорони інтелектуальної власності. *
2. Конституція України про інтелектуальну власність. Законодавство про авторське право і суміжні права.
3. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
4. Інші джерела права інтелектуальної власності. Необхідна література: 1-22.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

1) система правової охорони інтелектуальної власності в Україні почала складатися після набуття нею незалежності. Не можна вважати її створення

завершеним. Як сама інтелектуальна, творча діяльність перебуває у постійній динаміці, так і її система правової охорони також перебуває в постійному

розвитку. Проте основа правової охорони інтелектуальної власності в Україні

створена прийняттям чинного Цивільного кодексу України,

2) **Цивільний кодекс України** дав визначення поняття права

інтелектуальної власності, а саме: "Право інтелектуальної власності - це

право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або інший

об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим Кодексом та іншим

законом" (ст. 418). До цього визначення слід додати, що об'єктом права

інтелектуальної власності і, отже, об'єктом правової охорони є не будь-який

результат інтелектуальної, творчої діяльності, а тільки той, який відповідає

вимогам охороноздатності, встановленим законом;

3) **нормативно-правовими актами в Україні про інтелектуальну власність** є: Конституція України від 28.06.1996 (із змінами від 08.12.2004) -ст. 41, 54; Закон України "Про авторське право і суміжні права" від 23.12.1993; Закон України "Про власність" від 07.02.1991; Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі" від 15.12.1993; Закон України "Про охорону прав на промислові зразки" від 15.12.1993; Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг" від 15.12.1993, Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992; Закон України "Про науково-технічну інформацію" від 25.06.1993; Закон України "Про рекламу" від 03.07.1996; Закон України "Про видавничу справу" від 05.06.1997; Кримінальний кодекс України від 05.04.2001; Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984; Кодекс законів про працю України від 10.12.1971,

4) **основними міжнародними конвенціями та договорами у сфері інтелектуальної власності** є: Бернська конвенція про охорону літературних

і художніх творів (1886); Всесвітня конвенція про авторське право (1952; її новий текст 1971); Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (1961); Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм (1971); Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програм сигналів, що передаються через супутники (1974); Паризька конвенція про охорону промислової власності (1883); Договір про патентну кооперацію („РСТ“, 1970); Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків (1891); Договір про закони щодо товарних знаків (1994), Лісабонська угода про захист зазначень місця походження виробів та їх міжнародної реєстрації (1958); Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків (1925);

5) найстарішим міжнародним договором у сфері інтелектуальної власності вважається Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20.03.1883: сутність цього договору полягає в тому, що для одержання охорони в будь-якій зарубіжній країні об'єкта промислової власності цей об'єкт в цій країні треба запатентувати. Деякі інші принципи лежать в основі міжнародних конвенцій про охорону авторського права і суміжних прав. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09.09.1886 заснована на принципі, що кожна країна - учасниця цієї Конвенції надає охорону авторам літературних і художніх творів іноземних держав - учасниць Конвенції в такому самому обсязі, як і своїм власним авторам. Таким чином автор літературного чи художнього твору країни - учасниці зазначеної Конвенції може розраховувати на охорону своїх авторських прав у іншій країні - учасниці Конвенції як і автори цієї країни. Жодних додаткових формальностей виконувати не потрібно. На таких самих принципах базується Всесвітня конвенція про авторське право від 06.09.1952;

6) 14.04.1891 була укладена Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Країни, що підписали зазначену Угоду, утворили Спеціальний союз для міжнародної реєстрації знаків. Громадяни кожної країни, які є членами зазначеного Союзу, можуть забезпечити в усіх інших країнах - учасницях Угоди охорону своїх знаків, що застосовуються для товарів і послуг і зареєстровані в країні походження, шляхом подання заявки на зазначений знак до Міжнародного бюро ВОІВ;

7) на розвиток зазначених міжнародних конвенцій, договорів, угод було прийнято низку інших міжнародних актів. На цій основі 14.07.1967 була створена Всесвітня організація інтелектуальної власності, яка набрала чинності в 1970, є спеціалізованою установою ООН;

8) усі напрями діяльності ВОІВ своїм основним завданням мають вслякоч сприяти зростанню уваги до ролі і значення інтелектуальної власності в соціально-економічному розвитку суспільства, сприяти усіма доступними засобами розвитку науки, культури і техніки в усьому світі через стимулювання творчої діяльності, а також широкому обміну між народами досягненнями науки, культури і техніки.

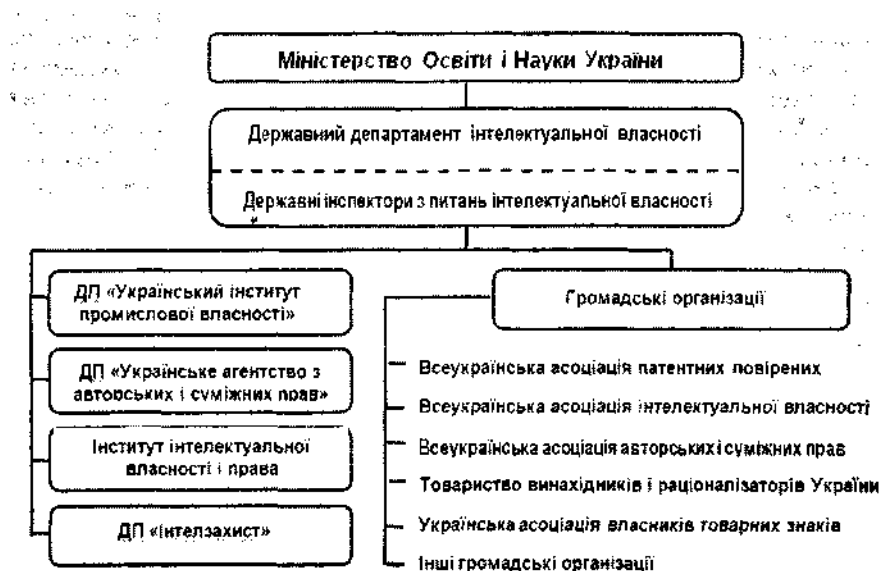

Рис. 3. Структура державної системи правової охорони інтелектуальної власності

За роки незалежності в Україні розбудовано Державну систему правової охорони інтелектуальної власності (рис. 2). За здійснення державної політики у сфері інтелектуальної власності в Україні відповідає Міністерство освіти і науки України. Виконання конкретних функцій у цій сфері воно делегувало Державному департаменту інтелектуальної власності. Держдепартамент є урядовим органом державного управління, що уповноважений реєструвати і забезпечувати підтримання на території України прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, зазначення походження товарів тощо, а також здійснювати реєстрацію об'єктів авторського права: творів науки, літератури, мистецтва, комп'ютерних програм, баз даних та інших творів.

Ключові поняття: структура державної системи правової охорони, міжнародні конвенції, угоди, договори у сфері інтелектуальної власності.

Тема 3. Зміст авторського права

1. Право авторства.
 2. Право на авторське ім'я.
 3. Право забороняти зазначення свого імені у зв'язку з використанням творів.
 4. Право обирати псевдонім.
 5. Право протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій зміні твору або будь-якому іншому посяганню на твір, що може зашкодити честі і репутації авторства.
 6. Право на обнародування.
 7. Суб'єкти авторського права.
 8. Автор та його правонаступники.
 9. Юридичні особи як суб'єкти авторського права
 10. Роботодавець як суб'єкт авторського права.
 11. Співавторство.
 12. Види співавторства
- Необхідна література:
1-2; 8-9; 11; 13; 16; 19-23, 25-26; 29-33; 36; 38; 40-41; 43.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

- 1) основний зміст права інтелектуальної власності на літературні, художні твори складають суб'єктивні права авторів, їх правонаступників та інших осіб, які мають авторське право. Усі суб'єктивні авторські права поділяються на особисті немайнові права інтелектуальної власності на твори і майнові права інтелектуальної власності на ці самі твори;
- 2) особисті немайнові права свою специфічність виявляють особливо в авторському праві. При цьому необхідно розібратися в них. Суперечки щодо особистих немайнових авторських прав виникають не так уже й рідко. Що таке право авторства, право на ім'я, право на недоторканність твору - питання не прості;
- 3) особисті немайнові права у спадщину не переходять;
- 4) **особистими немайновими правами** є: право обнародувати свій твір під власним іменем (прізвище + ініціали, наукова, учбова література; ім'я + прізвище, художня література); право обнародувати свій твір під вигаданим ім'ям (псевдонім); право обнародувати свій твір без згадування свого імені (анонімно або зазначити лише ініціали); право вимагати зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору - на кожному примірнику при виданні твору, при кожному публічному його виконанні, цитуванні, передачі по радіо чи телебаченню; право вимагати при зазначенні свого імені вказувати титули, звання; право вимагати при використанні твору не перекручувати ім'я автора твору, право на недоторканність твору - при виданні або публічному виконанні забороняється без дозволу автора вносити будь-які зміни як до самого твору, так і до його назви та позначення імені автора,

також без згоди автора забороняється супроводжувати твір ілюстраціями, передмовами (післямовами), коментарями, доповнювати чи скорочувати твір;

5) випадки можливого використання окремих частин твору без згоди автора: навчальна мета (підручники, хрестоматії); інформаційна мета (відтворення окремих частин твору - цитування, посилання на джерело інформації); творча інтерпретація твору виконавцем або режисером-постановником

б) автор - особа, зазначена як автор на примірнику опублікованого твору, на рукописі і або на оригіналі твору мистецтва,

7) авторське право - сукупність норм права, які регулюють суспільні

відносини, що виникають у зв'язку із створенням, використанням та

охороною творів літератури, науки і мистецтва:

а) право інтелектуальної власності на літературні і мистецькі твори

(авторське право і суміжні права),

б) право промислової власності на результати науково-технічної діяльності

(патентне право);

в) право інтелектуальної власності на засоби індивідуалізації учасників

цивільного обороту, товарів і послуг (комерційно-фірмове найменування,

торговельна марка; географічне зазначення; походження товарів - штрих-код);

8) об'єктами авторського права є: результати творчої діяльності в галузі літератури, науки, мистецтва; виконавська майстерність; фонограми; діяльність організацій мовлення, що пов'язана з публічним використанням творів авторів, виступів артистів, (ст. 8 Закону України „Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993);

9) суб'єктами авторського права є: а) автор - особа, зазначена як автор на примірнику опублікованого твору, на рукописі або на оригіналі твору мистецтва - громадяни України, іноземці, особи без громадянства, громадяни, які не досягають 18 років; б) правонаступники автора - громадяни, юридичні особи, держава;

10) основні ознаки творів, на які поширюється авторське право

а) твір повинен бути творчим (новим у порівнянні з раніше відомими

творами: Езоп, «... ворона долго искала себе чем поживиться, и вот, наконец-

то ей повезло: она кусок сыра нашла ...» - Иван Крылов, «Вороне как-то бог

послал кусочек сыру...»);

б) твір повинен бути виражений в об'єктивній формі, доступній для

сприйняття (Вергілій, «Енеїда» - Іван Котляревський, „Енеїда”);

в) повинна бути можливість відтворення результатів творчої діяльності

автора без його участі: (сценарій до кінофільму, И.Гончаров, «Бесприданница» - З.Рязанов, «Жестокий романс»; літературний переклад

твору на іншу мову - «...умру ли я, стрелой пронзенный» - „чи я помру,

дрючком прибитый...(!?); «Я вас любил, любовь еще быть может в моей

душе угасла не совсем...» - „Я вас любив, кохання вже не буде...” (!?);

11) охорона авторського права не поширюється на: офіційні документи

(закони, судові рішення, вироки, постанови, укази), їх офіційні переклади;

державні символи та знаки, затверджені державними органами (прапори, герби, ордени, медалі, грошові знаки); старовинні акти і пам'ятки; твори народної творчості, автори яких невідомі; повідомлення про новини дня або інші факти, що мають характер прес-інформації; твори, щодо яких минув термін охорони;

12) службовим називається твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків у відповідності із службовим завданням або за трудовим договором (контрактом). Авторське особисте немайнове право на такий твір належить його автору. Виключне майнове право належить роботодавцю. Автору повинна бути виплачена винагорода за створення та використання твору, а між автором і роботодавцем повинні бути спеціальним чином оформлені відносини (ст. 16 Закону України „Про авторське право і суміжні права” від 23.12.1993). Якщо роботодавець проігнорує вимогу Закону, то: а) ст. 52 Закону України „Про авторське право...” - штрафні санкції; б) ст. 176 Кримінального кодексу України від 05.04.2001 позбавлення волі. Роботодавець отримує виключне право не тільки використовувати твір, але і право на його відтворення, розповсюдження і переробку. Окрім того, він може давати дозвіл 3-м особам на відтворення, розповсюдження і переробку цих творів (ст. 15 Закону України „Про авторське право...”);

8) автор повинен створити твір в межах виконання своїх посадових обов'язків (посадова інструкція) - роботодавець повинен розробити посадові інструкції і ознайомити з їх змістом своїх найманих працівників, найманий працівник повинен створити твір згідно зі службовим завданням або трудового договору (строковим чи на невизначений строк). Строковий трудовий договір використовується в тих випадках, коли працівника наймають для виконання певної роботи і на певний обумовлений строк. В такому договорі зазначається завдання на створення твору - в цьому разі службове завдання, як окремий документ, може і не оформлюватись. Наявність даного строкового договору - достатня умова для того, щоб роботодавець отримав авторські права на продукт творчої діяльності найманого працівника. Якщо працівник наймається на умовах трудового договору на невизначений строк, то для закріплення за роботодавцем авторських прав на твір роботодавцю необхідно розробити на об'єкт посадову інструкцію, в якій передбачити передачу роботодавцю авторських прав і розмір авторської винагороди (заробітна плата + винагорода).

Ключові поняття: право авторства, право на авторське ім'я, псевдонім, автор, авторське право, об'єкти авторського права, суб'єкти авторського права, службові твори.

Тема 4. Суміжні права

1. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав.
2. Особисті немайнові права виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.
3. Майнові права виконавців, виробників фонограм і виробників відеограм, організацій мовлення.
4. Обмеження майнових прав виконавців, виробників фонограм, відеограм і організацій мовлення.
5. Право на обнародування.

Необхідна література:

1-2; 8-9; 11; 13; 16, 19-23; 25-26, 29-33; 36; 38; 40-41; 43.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

1) основний зміст права інтелектуальної власності на фонограми, відеограми

і організації мовлення складають суб'єктивні права авторів, їх правонаступників та інших осіб, які мають суміжне право. Усі суб'єктивні

суміжні права поділяються на особисті немайнові права інтелектуальної

власності на фонограми, відеограми і організації мовлення і майнові права

інтелектуальної власності на виконавців, виробників фонограм, відеограм і

організацій мовлення;

2) особисті немайнові права свою специфічність виявляють особливо в

суміжному праві. При цьому необхідно розібратися в них. Суперечки щодо

особистих немайнових суміжних прав виникають не так уже й рідко. Що таке

суміжне право, право на ім'я, право на недоторканність фонограм, відеограм,

організацій мовлення - питання не прості;

3) особисті немайнові права у спадщину не переходять;

4) особистими немайновими правами є: право обнародувати свою

відеограму під власним іменем (прізвище + ініціали, наукова, учбова

література, ім'я + прізвище); право обнародувати під вигаданим ім'ям

(псевдонім); право обнародувати твір без згадування свого імені (анонімно

або зазначити лише ініціали); право вимагати зазначення свого імені у

зв'язку з використанням відеограми - на кожному примірнику при виданні

твору, при кожному публічному його виконанні, цитуванні, передачі по радіо

чи телебаченню; право вимагати при використанні відеограми не перекручувати ім'я автора; право на недоторканність відеограми -

при виданні або публічному виконанні забороняється без дозволу автора вносити

будь-які зміни як до самої відеограми, так і до її назви та позначення імені

автора;

5) випадки можливого використання окремих частин відеограми без

згоди автора: творча інтерпретація відеограми виконавцем або режисером -

постановником.

Ключові поняття: суміжне право, право на суміжне ім'я, псевдонім.

Тема 5. Патентно-ліцензійна політика в процесі створення інтелектуальної власності

1. Майнові права автора. Авторський договір.
2. Об'єкти патентного права (винахід, корисна модель, промисловий зразок)
3. Суб'єкти патентного права (автори, спадкоємці, патентне відомство, патентні повірені).
4. Оформлення патентних прав.
5. Права авторів винаходів, корисних моделей і промислових зразків.
6. Передача майнових прав.
7. Ліцензійний договір. Необхідна література:
1; 3; 8-9; 11; 13; 16-17; 19-22; 23-27; 29-33; 36; 38; 40-41; 43; 46-47.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

- 1) у більшості випадків автори створюють твори заради тих вигод, які можуть принести суб'єктивні майнові права на літературні, художні та інші твори. Цивільний кодекс України поділяє майнові права на виключні майнові права інтелектуальної власності на твори і невиключні майнові права;
- 2) у Цивільному кодексі України норма про строк викладена не досить чітко. Необхідно пам'ятати, що чинність авторських майнових прав на твори починається з моменту створення твору, діє протягом життя автора. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір спливає через 70 років, що відліковуються з першого січня року, наступного за роком смерті автора;
- 3) Цивільний кодекс і Закон України „Про авторське право і суміжні права” передбачають випадки обмеження авторських майнових прав і тому необхідно знати, в чому полягають ці обмеження щодо окремих об'єктів авторського права;
- 4) майнові права автора переходять у спадщину;

5) **майновими правами** є: право на відтворення твору та право на розповсюдження твору з метою одержання прибутку; право на отримання авторської винагороди (одноразовий платіж, відрахування за кожний проданий примірник чи кожне використання твору); право перешкоджати неправомірному використанню твору, заборона на використання твору - автор застосовує знак охорони авторського права, ім'я особи, яка має авторське право, рік першої публікації (цей знак проставляється на оригіналі та кожному примірнику твору);

б) **авторський договір** - двостороння угода, за якою автор зобов'язаний створити і передати готовий твір певній організації (замовнику, користувачеві) для використання, а користувач повинен використати або почати використання твору передбаченим договором способом в обумовленому ним обсязі у визначений строк і виплатити автору винагороду

за договором; або автор бере на себе обов'язок створити певний твір і передати його для використання обумовленим у договорі способом;

7) об'єктами (предметами) авторських договорів є твори науки, літератури, мистецтва якщо їх можна відтворювати і розмножувати (твори, вже створені на момент укладення договору, а також твори, які автор (співавтори) зобов'язується створити і передати для використання,

8) ознакою об'єкта договірних відносин є новизна твору, яка може виявлятися або в самому змісті твору, або у формі викладу нового змісту, або у формі викладу вже відомого змісту (И.Ильф, Е.Петров, «Золотой теленок», «12 стульев»);

9) авторський договір укладається у письмовій формі, але письмова форма не

обов'язкова для договорів про опублікування творів у періодичних виданнях

та енциклопедичних словниках;

10) умовами авторського договору є: способи використання твору (конкретні права, що передаються за договором); термін, на який передається право на використання твору; територія (країна), на якій може здійснюватися використання твору; розмір винагороди, порядок визначення розміру винагороди за кожен спосіб використання; терміни виплати винагороди; інші умови, які сторони визнають істотними;

11) авторськими договорами є: договір про передачу твору для використання; видавничий договір; постановчий договір; сценарний договір; договір про використання промисловістю неопублікованого твору декоративно-прикладного мистецтва; договір на художнє замовлення; ліцензійний договір; договір про депонування рукопису;

11)патент - це юридично-технічний документ, виданий уповноваженим компетентним державним органом, за допомогою якого держава засвідчує виключне право володільця на створений ним об'єкт промислової власності (винахід, корисну модель, промисловий зразок);

12) винахід - це результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології;

13)корисна модель - нове і промислово придатне конструктивне виконання пристрою;

14)ліцензія - дозвіл власника патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах.

Ключові поняття: майнові права автора, авторський договір, патент, винахід, корисна модель, ліцензія.

Тема 6. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності

1. Охорона прав на об'єкти промислової власності.
2. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
3. Порушення авторського права і суміжних прав.
4. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.

Необхідна література:

і; 3-7; 8-Ю; 12-13; 14-22; 23; 29-35; 37; 39; 42; 44-45.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

1) деклараційний патент - різновид патенту, що видається за результатами формальної експертизи на локальну новизну заявки на винахід;

2) суб'єктами „тіньового” авторства є: замовник тіньового дослідження, організатор тіньового виробництва щодо написання певної роботи; пособники у написанні певної роботи;

3) видами „тіньового” авторства є: компіляція („грабувати”) - несамоїйна робота, заснована на використанні чужих здобутків або запозичення відповідних даних із чужих досліджень (присутня смислова тотожність положень, що наводять у роботі, розроблених іншими авторами);

плагіат („викрадення”) - присвоєння чужого авторства, видача чужого твору за власний без посилання на автора; **фальсифікація („підробляти”)**

- навмисне, свідоме перекиручування, підміна чого-небудь справжнього або зміна з корисливою метою якості предметів збуту у бік їхнього погіршення

при збереженні зовнішнього вигляду (підробка або підроблена річ);

агравация („робити важче, обтяжувати, перебільшувати”) - необгрунтоване

перебільшення того, про що йдеться у дисертації, монографії (перебільшення

авторського внеску у науку, а саме: „уперше в Україні...”, „вперше в науці...”;

„вперше обгрунтовано...”, „запропонований авторський підхід до оцінки...”;

„виявлена закономірність”, „внесений авторський внесок в ...”, „по-новому

проаналізований...”, „наведені безперечні аргументи...”, „по-новому

обгрунтоване положення...”, „сформульовано перспективний теоретичний напрям...”, „обгрунтоване нове положення...”, „запропонований

авторський

підхід...”;

4) різновидами плагіату є: інтелектуальний плагіат - найбільш витончена

форма присвоєння плагіатором чужих наукових ідей, плагіатор викрадає у автора наукову ідею - при цьому непросто довести її походження і

авторство, **механічний плагіат** - автентичне відтворення плагіатором без

будь-яких змін тексту чужої роботи з метою його присвоєння й подання іншим як результат свого власного наукового дослідження. У сформованій

плагіатором роботі відтворюється не тільки авторський текст, властивий йому літературний стиль, а й авторські помилки, які є незаперечними

доказами викрадення літературного тексту при його розгляді й оцінці як у Вищій атестаційній комісії України, так і в суді, **плагіат у формі примусу до**

співавторства - зловживання керівником своїм службовим становищем (спонукання автора поділитися результатами своєї творчої праці -

отримані у

ході наукового дослідження результати не відповідають професійній компетентності того, кому вони приписуються);

Ключові поняття: деклараційний патент, компіляція, фальсифікація, агравация, плагіат.

Тема 7. Економіка інтелектуальної власності

1. Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар.
 - 2 Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності.
 3. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
- Необхідна література:
І (розділ 1, 2); 3 (глава 23, 35); 24-25; 28-32; 36; 38; 40-41, 43.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

1)товар - це продукт праці, що виготовлений для продажу.

До основних властивостей будь-якого ринкового товару відносяться:

корисність, рідкість, універсальність;

2)комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності - це взаємовигідні

(комерційні) дії всіх учасників процесу перетворення результатів

інтелектуальної праці у ринковий товар;

3)роялті - вид платежів, який платить ліцензіат ліцензіару протягом усього

терміну дії ліцензійного договору чи як відсоток від суми прибутку чи суми

обороту від випуску продукції або диференційованої ставки з одиниці

ліцензійної продукції;

4)паушальний платіж - це виплата ліцензіарові визначеної зафіксованої в

договорі суми ще до початку масового випуску ліцензійної продукції;

5)метод прямої капіталізації заснований на переведенні прибутку від

комерційного використання об'єкта інтелектуальної власності у вартість

останнього;

6)метод вихідних витрат базується на фактично наведених витратах, що

вибрані з бухгалтерської звітності підприємств за кілька останніх років, їх

розміру і строку створення активу;

7)метод заміщення полягає у тому, що

використовується принцип,

відповідно до якого стверджується, що максимальна вартість власності

визначається мінімальною вартістю, яку необхідно

сплатити під час

придбання активу аналогічної корисності або з аналогічною споживчою

вартістю;

8)метод надлишкового прибутку заснований на

припущенні того, що

продукція, яка виготовлена з використанням об'єкта інтелектуальної

власності, приносить додатковий прибуток у порівнянні з продукцією, яка

виготовляється без використання цього об'єкта інтелектуальної власності;

9)метод порівняння продажів полягає у тому, що визначена за цим методом

ціна об'єкта інтелектуальної власності є найбільш

достовірною, оскільки

вона сформована ринком;

10)метод прямого відтворення визначає суму витрат, які є необхідними для

створення нової точної копії активу, що оцінюється.

Ключові поняття: економіка інтелектуальної власності, комерціалізація, роялті, паушальний платіж.

Тема 8. Захист прав на об'єкти інтелектуальної власності

1. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
2. Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності.
3. Категорії спорів.
4. Форми та порядок захисту права інтелектуальної власності..
5. Способи захисту права інтелектуальної власності.
6. Кримінальна відповідальність за порушення прав.
7. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TR.SPS. Необхідна література:
1; 3-7; 8-Ю; 12-13; 14-22; 23; 29-33; 34-35, 37; 39; 42; 44-45.

Методичні вказівки:

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

1) способами захисту авторських прав є (ст. 50 Закону України „Про

авторське право..."): позови про відшкодування майнової та моральної

шкоди; визнання прав автора на створений ним твір; припинення дій, які

порушують права автора на твір; вимогу публікації даних про допущені

порушення авторського права та судових рішень щодо цих порушень, а

також вимагати від осіб, які порушують його авторське право, надання

інформації про 3-х осіб, задіяних у виробництві та розповсюдженні

контрафактних (тих, що розповсюджуються з порушенням авторських прав)

примірників творів, засоби обходу технічних засобів захисту та про канали їх

розповсюдження; адміністративна відповідальність (ст. 51-2, 176, 255

Кодексу України про адміністративну відповідальність); кримінальна

відповідальність (ст. 176 Кримінального кодексу України);

2) найпоширенішими правопорушеннями у сфері інтелектуальної

власності є: а) порушення у сфері авторського права і суміжних прав

(виготовлення і розповсюдження контрафактних творів, примірників

аудіовізуальних творів та фонограм; тиражування та розповсюдження

неліцензійного комп'ютерного програмного забезпечення; виробництво,

експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування); **б) порушення у**

сфері промислової власності (виробництво і розповсюдження

фальсифікованої продукції з незаконним використанням знаків для товарів та

послуг, зазначень походження товарів та комерційних (фірмових)

найменувань відомих вітчизняних та іноземних виробників),

3) способи захисту права інтелектуальної власності:

а) адміністративно-правовий спосіб захисту прав,

б) цивільно - правовий спосіб захисту прав.

4) кримінальна відповідальність за порушення прав передбачає

застосування до порушника штрафу у розмірі від 200 до 2000

неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі від 2-х

до 5-ти років.

Ключові поняття: захист прав інтелектуальної власності, адміністративно-правовий спосіб, цивільно-правовий, кримінальна відповідальність.

Тема 9. Міжнародні та закордонні аспекти права інтелектуальної власності

1. Міжнародна система інтелектуальної власності.
2. Світовий досвід охорони права інтелектуальної власності.
3. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
4. Закордонний досвід комерціалізації інтелектуальної власності у вищих навчальних закладах. ,
5. Інтелектуальна власність і рейтинг університетів світу. Необхідна література:
1; 3-7; 8-10; 12-13; 14-22; 23; 29-33; 34-35; 37; 39; 42; 44-45.

Методичні вказівки:

Основою міжнародної системи інтелектуальної власності є низка угод (25), більшість з яких регулюють правовідносини у сфері промислової власності, а ще декілька - у сфері авторського права і суміжних прав.

1. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ)

Договори з охорони прав інтелектуальної власності:

Ця група договорів визначає міжнародно-визнані основні стандарти охорони інтелектуальної власності в кожній країні:

2. Договір про патентне право (ПЛТ);
3. Паризька Конвенція про охорону промислової власності;
4. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів;
5. Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення;
6. Найробський договір про охорону олімпійського символу;
7. Договір про закони щодо товарних знаків;
8. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники;
9. Договір ВОІВ по авторському праву;
10. Договір ВОІВ з виконань і фонограм,
11. Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів;
12. Мадридська угода по недопущенню неправдивих або тих, що вводять в оману, зазначень походження товарів;
13. Конвенція про охорону виробників фонограм від несанкціонованого відтворення їх фонограм;
14. Вашингтонський договір щодо прав інтелектуальної власності по відношенню до топографій інтегральних мікросхем;

Договори з глобальної системи охорони:

Ця група договорів забезпечує, щоб кожна міжнародна реєстрація або подача заявки діяли влюбій відповідній підписаній державі. Послуги, що надає ВОІВ у відповідності з цими договорами, спрощують і зменшують вартість підготовки або подачі окремих заявок у всіх країнах, в яких проводиться запит охорони у відношенні якого-небудь даного права інтелектуальної власності.

15. Договір про патентну кооперацію (Договір РСТ);
16. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків;
17. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків;
18. Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків;
19. Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури;
20. Лісабонська угода про охорону місць походження та їх міжнародну реєстрацію;

Україна ратифікувала 18 з них угод. Адміністративні функції цих договорів і угод виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ), що була створена у 1967 р. на Дипломатичній конференції у Стокгольмі, у відповідності з Конвенцією про заснування ВОІВ. У 1974 р. ВОІВ отримала статус однієї з 16-ти спеціалізованих організацій ООН. На сьогодні членами ВОІВ є 182 держави, у тому числі і Україна, що доречі, як держава-засновниця ООН, стала однією із засновників ВОІВ. Штаб-квартира ВОІВ знаходиться у Швейцарії (м. Женева).

При вивченні даної теми зверніть увагу на те, що:

- 1) інтелектуальна **власність і рейтинг університетів:** за цією системою до першої десятки входять здебільшого відомі ВНЗ США та Великої Британії. Разом із тим, Токійський університет посідає 19-те місце, Торонтський - 23-те, Московський імені Ломоносова - 112-те, Санкт-Петербурзький - 422-ге. Швейцарський федеральний технологічний університет - 25-те, Шведський королівський - 39-те. Жоден з українських ВНЗ до списку не увійшов;
- 2) **цікавим** є те, що у США фірми та корпорації починають слідкувати за досягненнями студента вже з другого курсу, і студенти надзвичайно зацікавлені у науковій діяльності. Бо з часом це стане вирішальним у їх працевлаштуванні. Також **студент розуміє, що знання - це його інтелектуальна власність, його капітал.**

Ключові поняття: міжнародна система інтелектуальної власності.

ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Що таке інтелектуальна власність? Дайте визначення.
2. Назвіть складові матеріального права на об'єкти права інтелектуальної власності.
3. У чому полягає відмінність права власності на об'єкти інтелектуальної власності від права власності на матеріальні об'єкти власності?
4. У чому полягає відмінність особистого (морального) права на об'єкт інтелектуальної власності від майнового права на нього?
5. Чи всі результати інтелектуальної (творчої) діяльності є об'єктами інтелектуальної власності. Так чи ні?
6. Які об'єкти інтелектуальної власності є результатом технічної творчості? Яку назву носить ця група об'єктів і чому?
7. Наведіть основні переваги і недоліки системи охорони інтелектуальної власності в Україні.
8. Для чого потрібна національна патентна система країни?
9. У чому полягає роль патентної документації?
10. Що дає автору і державі охорона і захист авторського права?
11. Які ви знаєте об'єкти промислової власності?
12. Перерахуйте нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
13. Які результати творчої діяльності відносяться до об'єктів авторського права, а які - до об'єктів суміжних прав?
14. Що таке винахід?
15. Що таке корисна модель?
16. Що таке промисловий зразок?
17. Яку функцію виконує торговельна марка?
18. У чому полягає різниця між об'єктами авторського права і суміжних прав?
19. Хто може бути суб'єктами інтелектуальної власності?
20. Хто є суб'єктами права на винаходи, корисні моделі, промислові зразки?
21. Хто відноситься до суб'єктів авторського права?
22. Які складові системи права інтелектуальної власності в Україні ви знаєте?
23. Який орган державного управління відповідає за політику у сфері інтелектуальної власності?
24. Які основні функції виконує ДП "Український інститут промислової власності"?
25. Які основні функції виконує Державний департамент інтелектуальної власності?
26. Які основні функції виконує ДП "Українське агентство з авторських і суміжних прав"?
27. Які основні функції виконує Інститут інтелектуальної власності і права?
28. Які ви знаєте громадські організації у сфері інтелектуальної власності?

29. Чим є собою міжнародна система інтелектуальної власності?
30. Який статус і яка структура Всесвітньої організації інтелектуальної власності?
31. Які функції виконує Всесвітня організація інтелектуальної власності?
32. У чому полягає сутність правової охорони ОІВ?
33. У чому різниця між правовою охороною і правовим захистом ОІВ?
34. Які принципи правової охорони ОІВ?
35. Що таке патент?
36. Що є об'єктом винаходу?
37. Що є об'єктом корисної моделі?
38. Що є об'єктом промислового зразка?
39. Критерії охороноздатності для винаходів.
40. Критерії охороноздатності для корисних моделей і промислових зразків.
41. Який термін правової охорони об'єктів промислової власності?
42. На основі яких підстав дія охоронного документа на об'єкт промислової власності може достроково припинитися цілком чи частково?
43. У чому полягає правова охорона раціоналізаторської пропозиції?
44. Які об'єкти інтелектуальної власності охороняються авторським правом, а які - суміжними правами?
45. Чи є обов'язковою процедура оформлення прав на об'єкти авторського права?
46. Який термін охорони немайнових та майнових прав на об'єкти авторського права?
47. Який термін правової охорони об'єктів суміжних прав?
48. Чи має силу патент України на території інших держав?
49. У чому полягає процедура набуття прав громадянами України на об'єкти промислової власності за кордоном?
50. Відповідно до яких конвенцій здійснюється охорона авторських і суміжних прав у світі?
51. Що таке товар?
52. Які основні властивості товару?
53. Які об'єкти права інтелектуальної власності є оборотоздатними, а які ні?
54. Які відмінні ознаки нематеріальних активів?
55. Чому існують відмінності між юридичним і економічним термінами служби об'єкта права інтелектуальної власності?
56. Які основні способи комерціалізації прав на об'єкти інтелектуальної власності?
57. У чому перевага використання прав на об'єкти інтелектуальної власності у власному виробництві?
58. Які переваги правоволодільцю дає внесення прав інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства?
59. У чому різниця між уступкою прав на об'єкт інтелектуальної власності і передачею прав за ліцензійним договором?

60. Які Ви знаєте види ліцензійних договорів?
61. Які ви знаєте види ліцензійних платежів?
62. Договір франшизи.
63. Договір лізингу.
64. Назвіть, будь-ласка, основні цілі оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.
65. Які Ви знаєте підходи до оцінки вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності?
66. Дайте характеристику витратного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
67. Дайте характеристику порівняльного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
68. Дайте характеристику доходного підходу до оцінки вартості прав на ОІВ.
69. Охарактеризуйте життєвий цикл ОІВ
70. Які дії визнаються порушенням права на об'єкти промислової власності?
71. Які дії визнаються порушенням авторського права і суміжних прав?
72. Назвіть які Ви знаєте категорії спорів щодо права інтелектуальної власності?
73. Дайте характеристику юрисдикційної форми захисту права інтелектуальної власності.
74. У чому полягає неюрисдикційна форма захисту права інтелектуальної власності?
75. У чому полягає адміністративний порядок захисту права інтелектуальної власності?
76. Які існують типові види адміністративних стягнень за порушення права інтелектуальної власності?
77. У чому полягає цивільно-правовий спосіб захисту права інтелектуальної власності?
78. Коли настає кримінальна відповідальність за порушення права інтелектуальної власності?
79. Який максимальний розмір штрафу за порушення права інтелектуальної власності може бути визначений у рамках кримінальної відповідальності?
80. Який максимальний термін позбавлення волі передбачений законодавством України за порушення права інтелектуальної власності?

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ (реферати, доповіді)

1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності
2. Законодавство України про інтелектуальну власність.
3. Правова охорона літературної і художньої власності.
4. Майнові права авторів, їх зміст.
5. Суміжні права.
6. Захист авторського права і суміжних прав.
7. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.
8. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
9. Всесвітня (Женевська) конвенція про охорону літературної і художньої творчості.
10. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.
11. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності.
12. Адміністративний захист права інтелектуальної власності.
13. Судовий захист права інтелектуальної власності.
14. Авторський договір: поняття, види.
15. Основні ознаки творів, на які поширюється авторське право.
16. Співавторство.
17. Твори, які не є об'єктами авторського права
18. Право автора на винагороду.
19. Державна реєстрація авторського права на Україні.
20. Авторське право на твір, створений у зв'язку з виконанням трудового договору.
21. Авторське право на твори, створені за замовленням.
22. Патентне право.
23. Ліцензійний договір.
24. Ноу-хау при здійсненні внутрішньої та зовнішньої торгівлі країн світу.
25. Захист прав власників патенту.
26. Економіка інтелектуальної власності.
27. Поняття ринку, вартості, ціни.
28. Оцінка ризиків. Визначення ставок дисконту і роялті.
29. Антимонопольне законодавство Європейського Союзу щодо правового регулювання ліцензійної діяльності,
30. Інтелектуальна діяльність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства.
31. Державне управління інтелектуальною власністю.
32. Теорії права інтелектуальної власності.
33. Об'єкт конфіденційної (нерозкритої) інформації.
34. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності.
35. Правове регулювання реєстрації прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Підготувати доповіді на теми:

1. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин
2. Договір та звичай як джерела регулювання відносин з права інтелектуальної власності.
3. Міжнародно-правові акти про охорону права інтелектуальної власності.
4. Європейські директиви в галузі інтелектуальної власності.
5. Роботодавці як суб'єкти права інтелектуальної власності.
6. Поняття співавторства та його види.
7. Припинення правової охорони об'єктів інтелектуальної власності.
8. Неправові (неюрисдикційні) способи захисту охорони прав інтелектуальної власності.
9. Комп'ютерні програми та бази даних як об'єкти авторського права.
10. Музичні твори і твори ужиткового мистецтва як об'єкти авторського права.
11. Усні твори як об'єкти авторського права.
12. Фонограми і відеограми як об'єкти суміжних прав.
13. Майнові та особисті немайнові права носіїв суміжних прав.
14. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності.
15. Патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ: ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. Свобода літературної, художньої, наукової і технічної творчості - це можливість особи на власний розсуд та відповідно до своїх можливостей визначати:

- а) напрям творчості;
- б) сферу творчості;
- в) зміст творчості;
- г) форму творчості.

2. Майнові права на об'єкти інтелектуальної власності:

- а) є товаром;
- б) є об'єктом цивільного обігу;
- в) можуть відчужуватися від їх суб'єкта.

3. До об'єктів права інтелектуальної власності належать:

- а) літературні та художні твори;
- б) комп'ютерні програми;
- в) технічні відкриття;
- г) винаходи, корисні моделі, промислові зразки;
- д) комерційні таємниці.

4. Особистими немайновими правами інтелектуальної власності є:

- а) право на визнання людини творцем об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) право на використання об'єкта права інтелектуальної власності;

в) право перешкоджати будь-якому посяганню на право інтелектуальної власності, здатному завдати шкоди честі чи репутації творця об'єкта права інтелектуальної власності.

5. Майновими правами інтелектуальної власності є:

- а) право на використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- б) виключне право дозволяти використання об'єкта права інтелектуальної власності;
- в) виключне право перешкоджати неправомірному використанню об'єкта права інтелектуальної власності.

6. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у

зв'язку з виконанням трудового договору, належать:

- а) працівникові, який створив цей об'єкт;
- б) юридичній особі, де працівник працює;
- в) працівникові та юридичній особі спільно.

7. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений на

замовлення, належать:

- а) творцеві цього об'єкта та замовникові спільно;
- б) творцеві об'єкта;
- в) замовникові.

8. Твір стає об'єктом правової охорони тільки за умови, що він

відповідає таким вимогам:

- а) твір має бути визнаний твором експертами агентства з охорони авторських прав;
- б) твір має бути оригінальним, тобто таким, який ще невідомий суспільству, він не може бути повторенням уже відомого твору,
- в) твір має бути виражений в такій об'єктивній формі, яку можуть сприймати інші та відтворювати її.

9. Підставами виникнення співавторства є:

- а) наявність правочину (усного чи письмового) про спільну співпрацю над створенням твору;
- б) праця носить творчий характер;
- в) творці співпрацюють добровільно.

10. Автору належать такі особисті немайнові права:

- а) вимагати зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору, якщо це практично можливо;
- б) забороняти зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору,
- в) обирати псевдонім у зв'язку з використанням твору;
- д) на недоторканність твору.

11. Майновими правами інтелектуальної власності на твір є:

- а) право на використання твору;
- б) право на винагороду за твір;
- в) виключне право дозволяти використання твору;
- г) право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти таке використання,

12. Використанням твору є його:

- а) опублікування;
- б) переклад;
- в) включення складовою частиною до збірника;
- г) публічне виконання;
- д) використання цитат, уривків у наукових цілях.

13. Твір не може бути опублікований:

- а) якщо він порушив права людини на таємницю її особистого і сімейного життя;
- б) якщо він завдає шкоди громадській безпеці;
- в) якщо він завдає шкоди громадському порядку;
- г) якщо він завдає шкоди здоров'ю та моральності населення.

14. Об'єкти права інтелектуальної власності поділяються на:

- а) Технічні і художні.
- б) Неповторні, оригінальні і унікальні.
- в) Науково-технічні, комерційні та організаційні.
- г) Промислової власності, нетрадиційні, авторські і суміжні.
- д) Винаходи, корисні моделі і промислові зразки.

15. Раціоналізаторська пропозиція має бути новою:

- а) У світі.
- б) В Україні.
- в) В області.
- г) У місті.
- д) На даному підприємстві.

16. Термін дії патенту України на винахід складає:

- а) 10 років + 5 років.
- б) 10 років.
- в) 20 років + 5 років.
- г) 20 років.
- д) 20 років + 10 років.

17. Суб'єктами права інтелектуальної власності можуть бути:

- а) Виключно державні і суспільні організації, де працює творець.
- б) Виключно творець об'єкта права інтелектуальної власності та інші особи яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності.
- в) Виключно творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності.
- г) Виключно роботодавці творця об'єкта інтелектуальної власності.
- д) Буль-які фізичні чи юридичні особи у період дії охоронного документу.

18. Які об'єкти інтелектуальної власності відносяться до об'єктів

промислової власності:

- а) Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, графічне зазначення, фірмові найменування.
- б) Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, комерційні таємниці, наукові відкриття, комп'ютерні програми, бази даних.
- в) Промислові зразки, винаходи, географічні зазначення, комп'ютерні програми, наукові відкриття, фонограми та відеограми.

г) Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, передачі організацій мовлення, бази даних комп'ютерні програми.

19. Знак охорони авторського права містить:

- а) Латинську букву .сі у колі.
- б) Латинську букву пі у колі.
- в) Ім'я особи, яка володіє авторським правом.
- г) Рік першої публікації твору.

20. Які об'єкти інтелектуальної власності відносяться до авторських і суміжних прав:

- а) Наукові відкриття, географічні зазначення, сорти рослин, породи тварин, літературні і художні твори, виконання творів.
- б) Літературні твори, художні твори, комп'ютерні програми, бази даних, виконання творів, фонограми і відеограми, передачі організацій мовлення.
- в) Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, фірмові найменування, торговельні марки, географічні зазначення, топографії інтегральних мікросхем.
- г) Художні твори, літературні твори, фонограми та відеограми, топографії інтегральних мікросхем, фірмові найменування, торговельні марки

21. Знак охорони суміжних прав містить:

- а) Латинську букву .сі, у колі.
- б) Латинську букву пі, у колі..
- в) Імена (назви) осіб, які володіють суміжними правами.
- г) Рік першої публікації фонограми (відеограми).

22. Кому підпорядкований Державний департамент інтелектуальної власності:

- а) Верховній Раді України.
- б) Безпосередньо Кабінету Міністрів України.
- в) Міністерству освіти і науки України.
- г) Державному інституту інтелектуальної власності.

23. Інтелектуальна власність - це:

- а) Результат будь-якої діяльності.
- б) Результат будь-якої творчої діяльності.
- в) Результат будь-якої творчої діяльності, об'єктами якої є нематеріальні носії.

24. Яким документом засвідчується право на відкриття:

- а) Свідоцтвом.
- б) Патентом.
- в) Дипломом.
- г) Почесною грамотою.
- д) Законом.

25. До порушення права інтелектуальної власності відносяться.

- а) Плагіат.
- б) Недобросовісна конкуренція.
- в) Підроблення та зміна інформації.
- г) Піратство.

Короткий словник термінів, понять з навчальної
дисципліни "ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА
ВЛАСНІСТЬ"

Авторським правом охороняються об'єкти інтелектуальної власності, пов'язані зі створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва (немайнове право).

В Англії на початку XIV ст. вперше почали надавати виключні права на використання об'єктів інтелектуальної власності.

Автор - творець певного твору (винахідник, учений, письменник, художник тощо).

Бренд - "розкручена" торговельна марка, виділена суспільною свідомістю з маси подібних, що формує у суб'єктів ринку позитивний образ продукції фірми.

Виключна ліцензія - видається тільки одній особі і виключає можливість використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обумовлена цією ліцензією.

Виконання конкретних функцій у сфері інтелектуальної власності в Україні покладено на Державний департамент інтелектуальної власності.

Винахід - технологічне (технічне) вирішення, що відповідає умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню і промисловій придатності).

Для людини характерні два види творчості - художня і технічна. Результатом художньої творчості є літературні і художні твори. Результатом технічної творчості - винаходи, торговельні марки, комерційні таємниці.

Експертна заявка - перевірка матеріалів заявки на відповідність встановленим законом вимогам.

Заявка - сукупність документів, складених відповідно до вимог чинного законодавства які подаються до *Державного департаменту інтелектуальної власності* на видачу охоронного документа.

Інновація (нововведення) - як процес - вкладення коштів в економіку, що забезпечує модернізацію техніки і технології; як об'єкт - нова техніка. Технологія, що є результатом досягнень науково-технічного прогресу.

Інтелектуальна власність - у широкому розумінні означає закріплені законом права на результати інтелектуальної діяльності у виробничій. Науковій, літературній і художній областях.

Кваліфікаційна експертиза (експертиза по суті) - експертиза, що встановлює відповідність винаходу умовам патентоздатності (новизні, винахідницькому рівню, промисловій придатності).

Комбіновані платежі - найбільш поширені, передбачають виплату ліцензіару ліцензіатом первинного сталого платежу до початку виробництва та збуту ліцензійної продукції з подальшою виплатою залишку розрахункової ціни ліцензії як роялті після того, як буде налагоджено виробництво ліцензійної продукції.

Комерціалізація об'єктів інтелектуальної власності - взаємовигідні (комерційні) дії учасників процесу перетворення результатів інтелектуальної

праці у ринковий товар з метою отримання прибутку чи іншої ринкової вигоди.

Копірайт - перший закон про авторське право.

Корисна модель - нове і промислово придатне конструктивне виконання пристрою.

Ліцензіар - фізична чи юридична особа, яка має право власності і передає будь-якій іншій фізичній чи юридичній особі право на використання одного чи кількох зазначених об'єктів у певних межах.

Ліцензія - дозвіл власника патенту (ліцензіара), що видається іншій особі (ліцензіату), на використання винаходу (корисної моделі) на певних умовах.

Локальна новизна - новизна, що встановлюється за виданими в Україні патентами на винаходи і поданими до Установи заявками на видачу патентів.

Мета правової охорони - створити правовий механізм законного запобігання можливості актів "паразитування", тобто безоплатного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності третім особам з комерційною метою.

Метод вихідних витрат базується на фактично наведених витратах, що вибрані з бухгалтерської звітності підприємств за кілька останніх років, їх розміру і строку створення активу. Витрати, які були проведені раніше, за необхідності повинні бути скореговані у відповідному напрямку, а потім проіндексовані із врахуванням їх строку давності.

Метод заміщення полягає у тому, що використовується принцип, відповідно до якого стверджується, що максимальна вартість власності визначається мінімальною вартістю, яку необхідно сплатити під час придбання активу аналогічної корисності або з аналогічною споживчою вартістю.

Метод надлишкового прибутку заснований на припущенні того, що продукція, яка виготовлена з використанням об'єкта інтелектуальної власності, приносить додатковий прибуток у порівнянні з продукцією, яка виготовляється без використання цього об'єкта інтелектуальної власності.

Метод порівняння продажів полягає у тому, що визначена за цим методом ціна об'єкта інтелектуальної власності є найбільш достовірною, оскільки вона сформована ринком.

Метод прямого відтворення визначає суму витрат, які є необхідними для створення нової точної копії активу, що оцінюється. Ці витрати повинні ґрунтуватися на сучасних цінах та сировині, матеріалах, енергоносіях, комплектуючих виробках, інформації, а також на середньогалузевій вартості робочої сили певної кваліфікації.

Метод прямої капіталізації заснований на переведенні прибутку від комерційного використання об'єкта інтелектуальної власності у вартість останнього. Цей метод використовують найчастіше як експрес-метод для розрахунку залишкової вартості, а іноді - для оцінки активів, строк життя яких практично не визначений. Процедура цього методу включає, по-перше, виявлення джерел і розмірів чистого прибутку, по-друге, виявлення ставки

капіталізації і, по-третє, визначення вартості активу як добутку від ділення чистого прибутку на ставку капіталізації.

Метод роялті визначає вартість об'єкта інтелектуальної власності як частку від бази роялті (доходу, прибутку, вартості основної сировини).

Невиключна ліцензія - не виключає можливості використання ліцензіаром об'єкта права інтелектуальної власності і видачі ним іншим особам ліцензії на використання цього об'єкту у певній сфері.

Ноу-хау (англ. know how - знати як) - незахищені охоронними документами та не оприлюднені повністю чи частково, повністю або частково конфіденційні знання, досвід, навички, що включають відомості технічного, економічного, адміністративного, фінансового характеру, які можуть мати комерційну цінність і виступати об'єктами комерційних трансакцій, використання яких забезпечує певні переваги особі (стороні), що їх одержала. Це "секретна родзинка" будь-якої інновації.

Одинична ліцензія - видається тільки одному ліцензіату і виключає можливість видачі ліцензіаром іншим особам ліцензій на використання об'єкта права інтелектуальної власності у сфері, що обмежена цією ліцензією, але не виключає можливості використання ліцензіаром цього об'єкта у певній сфері.

Патент (від лат. patens - відкритий) - це техніко-юридичний документ, виданий заявнику на винахід, корисну модель чи промисловий зразок, що відповідає умовам патентоспроможності і підтверджує авторство, пріоритет і право власності на зазначені об'єкти.

Паушальні платіж - це виплата ліцензіарові визначеної зафіксованої в договорі суми ще до початку масового випуску ліцензійної продукції.

Під *торговельною маркою* розуміють позначення, за яким товарні послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб.

Промисловий зразок - результат творчої діяльності людини у галузі художнього конструювання.

Роялті - вид платежів, який платить ліцензіат ліцензіару протягом усього терміну дії ліцензійного договору, або відсоток від суми прибутку чи суми обороту від випуску продукції, або диференційованої ставки з одиниці ліцензійної продукції.

Секретний винахід - винахід, що містить інформацію, віднесену до державної таємниці.

Службовий винахід - винахід, створений працівником у зв'язку з виконанням службових обов'язків чи дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачає інше.

Товар - це продукт праці, що виготовлений для продажу.

Франчайзинг (від фр. franchise - привілей, пільга, особливе право).

Юрисдикційна форма захисту - права інтелектуальної власності передбачає два порядки: загальний (судовий) та спеціальний (адміністративний)

Додаток І

до практичної роботи №1
**Правил складання
і подання заявки на винахід та
заявки на корисну модель.**

Порядковий номер заявки	Дата одержання	(22)	Дата подання	Пріоритет	(51)	МПК
ЕВ	(21)	Номер заявки				
визначений заявником		заявки				
номер та дата подання міжнародної заявки, установлені відомством-одержувачем						
(87)Номер і дата міжнародної публікації міжнародної заявки						
ЗАЯВА						
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ						
про видачу патенту України						
Державне підприємство "Український інститут промислової власності"						
вул. Глазунова, 1, м. Київ-42, 01601						
Подаючи нижчезазначені документи, прошу (просимо) видати:						
☐ патент України на винахід						
☐ патент України на корисну модель						
(71) Заявник(и)		Код за СДРПОУ (для українських заявників)				
(зазначається повне ім'я або найменування заявника (ів), його						
(ix) місце проживання або місцезнаходження та код держави						
згідно із стандартом BOIB ST. 3. Дані про місце проживання						
винахідників - заявників наводяться за кодом (72)						
Прошу (просимо) встановити пріоритет ☐ заявки ☐ пунктів формули винаходу						
за заявкою N за датою:						
☐ подання попередньої заявки в державі - учасниці Паризької конвенції						
(навести дані за кодами (31), (32), (33)						
☐ подання до Установи попередньої заявки, з якої виділено цю заявку						
(навести дані за кодом (62)						
☐ подання до Установи попередньої заявки (навести дані за кодом (66)						

(31) Номер	(32) Дата подання	(33) Код держави	(62) Номер та дата	(66) Номер та дата
попередньої попередньої подання попередньої подання до Установи подання до				
заявки заявки заявки згідно із попередньої заявки попередньої заявки				
стандартом BOIB ST.3 з якої виділено що				
заявку				
(54) Назва винаходу (корисної моделі)				
(98) Адреса для листування				
Телефон		Телеграф	Факс	
(74) Повне ім'я та реєстраційний номер представника у справах інтелектуальної власності				
або повне ім'я іншої довіреної особи				
☐ Прошу (просимо) прискорити публікацію заявки				
Перелік документів, що додаються Кількість Кількість Підстави щодо виникнення права				
арх. прим. на подання заявки й одержання				
патенту (без подання документів)				
☐ опис винаходу якщо винахідник (и) не є				
заявником (ами).				
☐ формула винаходу є документ про передачу				
прав винахідником (ами) або				
☐ креслення та інші ілюстративні роботодавцем (ями)				
матеріали правонаступнику (ам)				
☐ реферат				
☐ документ про сплату збору за				
подання заявки				
☐ документ, який підтверджує				
наявність підстав для зменшення				
збору або звільнення від сплати				
збору				
☐ документ про депонування штаму				

☐ Копія попередньої заявки, яка підтверджує право на пріоритет

☐ Переклад заявки українською мовою

☐ Документ, який підтверджує повноваження довіреної особи (довіреність)

☐ Інші документи:

☐ Міжнародний звіт про пошук

(72) Винахідник (и) | Місце проживання та код держави | Підпис(и)

Винахідник(и)-заявник(и) згідно із стандартом BOIB ST. 3 винахідника(ів)-заявника(ів)

(повне ім'я) | (для іноземних осіб - тільки

| код держави) |

Я (ми)

(повне ім'я)
прошу (просимо) не згадувати мене (нас) як винахідника (ів) при публікації відомостей

стосовно заявки на видачу патенту

Підпис (и) винахідника (ів)

Підпис (и) заявника (ів)

Дата підпису | Якщо заявником є юридична особа, то підпис особи, що має

М.П. на це повноваження, із зазначенням посади скріплюється

печаткою. Якщо всі винахідники виступають заявниками, то

їх підписи наводяться за кодом (72).

Примітка. Потрібно позначити знаком "X".

(Додаток 1 із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства освіти і науки N 154 (з0332-04) від 26.02.2004, N 223 (з0460-05) від 14.04.2005)

Додаток 2

до практичної роботи №2
Ліцензування. Оформлення ліцензійного
договору.

Ліцензійний договір №

..... що іменується
в
подальшому «Ліцензіар», в особі.....
що діє на підставі Статуту, що має статус платника податку на
прибуток на
загальних умовах згідно ст. 10.1 Закону України "Про
оподаткування
прибутку підприємств", з однієї сторони, та
Юридична назва клієнта що іменується в
подальшому
«Ліцензіат», в особі *посада та ПІБ керівника*, що діє на
підставі Статуту
(*доручення № від місяць*)
р), з іншої сторони, та є платником податку на прибуток на
загальних умовах
згідно і т.п., разом - «Сторони», а кожна окремо «Сторона»,
уклали цей
Ліцензійний договір в подальшому «Договір» про наступне:

1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

Згідно Закону України «Про авторське право і суміжні права»,
у цьому Договорі терміни вживаються у такому значенні:

автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;
база даних (компіляція даних) - сукупність творів, даних або
будь-якої іншої незалежної інформації у довільній формі, в
тому числі - електронній, підбір і розташування складових
частин якої та її упорядкування є результатом творчої праці, і
складові частини якої є доступними індивідуально і можуть
бути знайдені за допомогою спеціальної пошукової системи на
основі електронних засобів (комп'ютера) чи інших засобів;
виключне право - майнове право особи, яка має щодо твору,
виконання, постановки, передачі авторське право на
використання цих об'єктів авторського права лише нею і на
видачу лише цією особою дозволу чи заборону їх
використання іншим особам у межах строку, встановленого цим
Договором;

інформація про управління правами - інформація, в тому
числі в електронній (цифровій) формі, що ідентифікує об'єкт
авторського права і автора, або інформація про умови
використання об'єкта авторського права, або будь-які цифри чи
коди, у яких представлена така інформація, коли будь-який із
цих елементів інформації прикладений до примірника об'єкта
авторського права вміщений у нього чи з'являється у зв'язку з
його повідомленням до загального відома;

здавання у майновий найм - передача права користування
примірником твору, на певний строк з метою одержання
прямої чи опосередкованої комерційної вигоди;

комп'ютерна програма - набір інструкцій у вигляді слів, цифр,
кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді,
виражених у формі, придатній для

зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах); **контрафактний примірник твору** - примірник твору, відтворений, опублікований і (або) розповсюджуваний з порушенням авторського права, у тому числі примірники захищених в Україні творів, що ввозяться на митну територію України без згоди автора чи іншого суб'єкта авторського права, зокрема з країн, в яких ці твори, ніколи не охоронялися або перестали охоронятися;

оприлюднення (розкриття публіці) твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

опублікування твору - випуск в обіг за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права виготовлених поліграфічними, електронними чи іншими способами примірників твору, у кількості, здатній задовольнити, з урахуванням характеру твору, розумні потреби публіки, шляхом їх здавання в майновий найм, надання доступу до них через електронні системи інформації таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором.

особа - фізична або юридична особа;

похідний твір - твір, що є творчою переробкою іншого існуючого твору без завдання шкоди його охороні (анотація, адаптація, аранжування, обробка фольклору, інша переробка твору) чи його творчим перекладом на іншу мову;

примірник твору - копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі; **розповсюдження об'єктів авторського права** - будь-яка дія, за допомогою якої об'єкти авторського права, прав безпосередньо чи опосередковано пропонуються публіці, в тому числі доведення цих об'єктів до відома публіки таким чином, що її представники можуть здійснити доступ до цих об'єктів з будь-якого місця і в будь-який час за власним вибором;

технічні засоби захисту - технічні пристрої і (або) технологічні розробки, призначені для створення технологічної перешкоди порушенню авторського права при сприйнятті і (або) копіюванні захищених (закодованих) записів, чи для контролю доступу до використання об'єктів авторського права.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

2.1. Згідно ст. 18. Закону України «Про авторське право і суміжні права» Комп'ютерні програми охороняються законом як літературні твори. Така охорона поширюється на комп'ютерні програми, незалежно від способу чи форми їх вираження.

2.2. Ліцензіар передає, а Ліцензіат приймає на себе право користування

« » (в подальшому - «Твір») на строк дії Договору з

метою одержання прямої чи опосередкованої комерційної вигоди.

2.3. Програмний продукт - це Твір, призначений:

□ Для розрахунку вартості відновлювального ремонту транспортних засобів на підставі сучасних технологічних умов, з урахуванням встановлених заводами виробниками трудових витрат на монтажні - демонтажні та малярні роботи, норм потреби лакофарбувальних матеріалів, а також цій на запасні частини, вузли і агрегати запропонованих генеральними імпортерами. □ Для адміністративної підтримки процесу врегулювання збитків та відшкодування вартості відновлювального ремонту за участю страхових компаній, експертів та станцій технічного обслуговування транспортних засобів.

2.4. Для забезпечення роботи з примірниками Твору, Ліцензіар передає

Ліцензіату: ключ електронного доступу і сертифікат, що підтверджує

легітимність надання права користування Твором, а для роботи з

"....." додатково передаються облікові дані (логін і

пароль), загалом -

одне робоче місце Кількість робочих місць відповідає кількості переданих у користування примірників Твору. Ключ електронного доступу є власністю Ліцензіара і підлягає поверненню після припинення дії Договору. Всі витрати, пов'язані з процедурою повернення, ризик випадкової втрати несе Ліцензіат. Передача робочого місця Ліцензіату та його повернення оформлюється відповідним актом прийому-передачі і здійснюється за фактичною адресою Ліцензіара.

2.5. Твір і його примірники є суцільна комп'ютерна програма, тому забороняється розподіл або відчуження окремих її частин, використання окремих її компонентів на декількох комп'ютерах.

2.6. Ліцензіар володіє виключним правом розповсюдження Твору на території України на підставі Авторського договору на дистрибуцію, підписаного між «.....» та ТОВ «.....».

3. ВІНАГОРОДА ЗА ВИКОРИСТАННЯ ТВОРУ

3.1. Вартість винагороди за використання Твору, на одному робочому місці за місяць визначається у Угоді «Про ціноутворення», що є додатком до цього Договору.

3.2. Загальна вартість щомісячної винагороди залежить від інтенсивності використання кожного примірника Твору, та від кількості підключених робочих місць.

3.3. У разі відсутності від Ліцензіата інформації щодо інтенсивності

використання кожного Твору станом на перший день місяця, Ліцензіат

зобов'язаний сплатити винагороду в розмірі максимальної місячної оплати за

останні.....() місяців.

3.4. Калькуляції, які не містять ідентифікаційного коду транспортного засобу

....., тарифікуються за вартістю вказаної у додатковій угоді «Про

ціноутворення».

3.5. Щомісячний розмір авторської винагороди нараховується в залежності

від індексу інфляції. Індекс інфляції обчислюється спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади в галузі статистики

та публікується в офіційних періодичних виданнях.

- 3.6. Винагорода у відповідності до розділу 3. Договору перераховуються на поточний рахунок Ліцензіара **протягом () банківських днів з моменту отримання рахунка та акту виконаних робіт.**
- 3.7. Якщо протягом двох і більше місяців користування Твором, Ліцензіат не отримав від Ліцензіата Акту виконаних робіт або зауваження стосовно якості використання кожного Твору, то винагорода за право користування Твором підлягає безумовній оплаті.
- 3.8. За несплату Ліцензіатом винагороди протягом місяців поспіль, право користування Твором блокується та відновлюється протягом.....
() робочих днів після погашення заборгованості та сплати вартості поновлення кожного Робочого місця згідно Угоди «Про ціноутворення».
- 3.9. Сторона, яка не виконала або неналежним чином виконала зобов'язання за Договором, зобов'язана відшкодувати іншій стороні всі збитки, в тому числі упущену вигоду.
- 3.10. Ліцензіат за втрату або пошкодження ключа електронного доступу несе відповідальність згідно Угоди «Про ціноутворення».
- 3.11. Зміна тарифного плану можлива два рази на рік з першого січня та з першого липня.
Зацікавлена Сторона зобов'язана попередити іншу Сторону про зміну тарифу за до вказаного строку.
- 4. ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН**
- 4.1. Ліцензіар зобов'язаний:
- 4.1.1. За бажанням Ліцензіата надати йому рахунок-фактуру на оплату підключення Робочого місця та моменту надходження коштів підписати узгоджений Сторонами Договір.
- 4.1.2. З моменту надходження від Ліцензіата повідомлення про готовність комп'ютера до підключення робочого місця, узгодити дату його проведення. Підключення робочого місця оформлюється актом виконаних робіт.
- 4.1.3. Провести підключення робочого місця в і без додаткової оплати, а в разі виїзду спеціалістів Ліцензіара за межі Києва, надати рахунок на сплату вартості інформаційно-консультаційних послуг, згідно Угоди «Про ціноутворення».
- 4.2. Ліцензіат зобов'язаний:
- 4.2.1. Сплатити підключення робочого місця на умовах % передплати
протягом банківських днів з моменту отримання рахунка.
- 4.2.2. Повідомити Ліцензіара, про готовність до підключення Робочого місця.
- 4.2.3. Не тиражувати електронним або іншим способом Твір і не передавати право користування Твором або його компоненти третім особам шляхом продажу, уступці або у іншому вигляді. При виявленні випадків несанкціонованого тиражування Твору, негайно повідомити про це Ліцензіара.
- 4.2.4. Надавати інформацію щодо кількості використання кожного Твору станом на перший день місяця за допомогою модуля

4.3. Сторони зобов'язуються втермін інформувати одна одну про зміну назви підприємства, адреси, посади і ШБ керівника, номерів телефонів (факсу), банківських реквізитів після настання таких змін.

4.4. Сторона, яка не виконує своїх зобов'язань по Договору внаслідок дії непереборної сили, повинна негайно сповістити другу Сторону про перешкоду і її вплив на виконання зобов'язань по Договору.

5. ДОДАТКОВІ УМОВИ

5.1. Спори щодо Договору вирішуються Сторонами шляхом переговорів.

5.2. Спори щодо відповідальності за невиконання умов Договору вирішуються в суді.

5.2.1. Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться в законодавстві України про авторське право і суміжні права, то застосовуються правила міжнародного договору.

5.3. Для досягнення ефективного і якісного використання кожного робочого

місця Ліцензіар організовує навчання працівників Ліцензіата роботі з Твором. Навчання проводиться Ліцензіаром або сертифікованими представниками Ліцензіара. Вартість навчання одного працівника сплачується згідно Угоди «Про ціноутворення».

5.4. Після підписання даного Договору всі попередні документи, що

стосуються предмету Договору, втрачають юридичну силу.

5.5. При виявленні порушень Ліцензіатом діючого законодавства України

стосовно захисту інтелектуальної власності або умов Договору Ліцензіар має

право припинити або відмовити Ліцензіату в наданні права користування

Твором.

5.6. Якщо причиною нероботоспроможності є недоліки Твору, то Ліцензіат

не несе додаткових витрат.

5.7. Якщо доступу до користування Твором немає з вини Ліцензіата

(внаслідок спроб несанкціонованого доступу в програму, пошкоджень

компакт-диску, або ці пошкодження є наслідком

непрацездатності

комп'ютера Ліцензіата), то всі витрати по відновленню такого доступу сплачує Ліцензіат згідно рахунку, який виставляє Ліцензіар.

5.8. Всі витрати, пов'язані з наслідками наявності на комп'ютері Ліцензіата

вірусів і (або) контрафактних примірників Твору, телефонні, факсові та інші

накладні витрати сплачує Ліцензіат згідно рахунку, який виставляє Ліцензіар.

5.9. Встановлення Твору на сервер або інший термінал, до якого можливий

одночасний доступ декількох осіб, а також надання права користування

Твором в віддаленому режимі (через локальну або зовнішні мережі)

неможливе.

5.10. По відношенню до Твору забороняються всілякі дії, пов'язані з порушенням діючого законодавства України та міжнародних правових норм

стосовно захисту прав інтелектуальної власності.

Цей Договір не надає Ліцензіату право на доступ до змісту і складових Твору.

5.11.Невиключним правом на Твір та його компоненти (в тому числі без обмежень: всі включені графічні зображення, фотографії, тексти, додаткові програми і інші об'єкти авторського права), а також право на супроводжуючі його друковані матеріали і всілякі копії належать в Україні - Ліцензіару.

5.12.Авторське право на Твір належить компанії «..» та захищено діючим міжнародним законодавством стосовно авторських прав.

5.13.Сторони беруть на себе зобов'язання не розголошувати зміст Договору,

який є комерційною таємницею і не може бути розкритий третій особі (за

виключенням цесіонаріїв Ліцензіара та правонаступників Сторін)

без

письмової згоди Сторін, за винятком випадків, коли розкриття умов Договору здійснюється згідно з діючим законодавством України.

5.14 Для роботи з Твором необхідно мати доступ комп'ютера до мережі

Інтернет.

6.ТЕРМІН ДІЇ КОНТРАКТУ

6.1. Договір вступає в силу з дати його підписання і діє по ... грудня 20... р.

6.2. Договір буде вважатися продовженим на кожний наступний рік, якщо

жодна із Сторін не виявить бажання розірвати його не пізніше ніж за 30

календарних днів до закінчення терміну дії Договору.

6.3 Договір може бути розірваним до закінчення терміну його дії з ініціативи

однієї із Сторін, за умови, що Сторона-ініціатор сповістить іншу Сторону про

наміри розірвати Договір не пізніше ніж за календарних днів до дати

його розірвання, але не раніше ніж через місяці з дати його підписання.

6.4 Ліцензіар має право розірвати Договір, попередивши ліцензіата за

календарних днів до дати розірвання, якщо протягом місяців від Ліцензіата не було отримано коштів або інформації в письмовому вигляді щодо затримки платежів.

6.5.Дострокове закінчення дії Договору не звільняє Сторони від виконання

зобов'язань по Договору, які виникли у період дії Договору.

6.6. Договір вважається розірваним після повернення Ліцензіару ключа електронного доступу та підписання відповідної Угоди.

7.ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

7.1. У випадку прострочення Ліцензіаром термінів надання послуг, передбачених даним Договором, останній сплачує на користь Ліцензіата

договірну неустойку в сумі % вартості ненаданих/несвоєчасно наданих

послуг за кожен день прострочення.

7.2. У випадку виникнення у зв'язку з використанням Твору Ліцензіатом

претензій, суперечок, застосуванням штрафних санкцій з боку третіх осіб

та/або контролюючих органів, Ліцензіар розглядає й розв'язує ці питання

самостійно, без залучення Ліцензіата, а також невідкладно компенсує Ліцензіату в повному обсязі всі збитки, що виникли у зв'язку або внаслідок

пред'явлення таких претензій/вимог.

8.ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

8 1. Договір складений у двох екземплярах українською мовою, які мають однакову юридичну силу, по одному екземпляру для кожної із Сторін.

Договору.

Ліцензіар Ліцензіат

тор. адреса: тор. адреса:
 поштова адреса: поштова адреса:
 СВД. _____ ПЛАТ. ПДВ СВД. _____ ПЛАТ. ПДВ
 Тел. + Факс +
 Email: Сайт:
 _____ ініціал імені, прізвище
М.П. **М.П.**

Для належної підготовки фахівця-правознавця вивчення тієї чи іншої правової дисципліни тільки за допомогою конспекту лекцій та навчальних посібників, підручників є недостатнім. Тому студентам вкрай необхідно опрацювати першоджерела, наукову і спеціальну літературу. Її перелік, як правило, наводиться у навчально-методичному комплексі навчальної дисципліни. Для отримання необхідної літератури студент зобов'язаний розпочати її пошук у бібліотеці. Якщо у методичному комплексі наводиться список додаткової літератури з усіма необхідними реквізитами (автор, назва джерела, місце та рік видання), то необхідно звернутися до алфавітного каталогу бібліотеки та знайти у ньому картку із необхідним джерелом і бібліотечним шифром. Якщо ж студент проводить наукове дослідження обраної правової проблеми, готує наукову доповідь, виступ на конференцію і йому не відомі реквізити джерела або саме джерело, то необхідно звернутися до систематичного бібліотечного каталогу. В цьому випадку завдання студента зводиться до пошуку необхідної галузі (підгалузі) права і в її межах знайти картку з необхідним джерелом та бібліотечним шифром. В інформаційно-бібліотечному комплексі ЖДУ ім. В. Франка зручною для користування є система комп'ютерних каталогів. В подальшому студент повинен оформити за встановленим зразком бібліотечне замовлення на літературу (внести шифр знайденого джерела та усі необхідні реквізити). **Робота із комп'ютерними інформаційними системами**

При роботі із персональним комп'ютером слід пам'ятати, що поширеними, доступними і зручними у використанні системами пошуку і зберігання нормативно-правової інформації є:

- інформаційно-пошукова система нормативно-правових документів "Право",
- інформаційно-пошукова система нормативно-правових документів "Юрист Плюс";
- інформаційно-пошукова система нормативно-правових документів "Ліга",
- інформаційно-пошукова система нормативно-правових документів "Нормативні акти України";
- сайт Верховної Ради України — <http://rada.kiev.ua/>

Використовуючи той чи інший напрям пошуку, студент отримує необхідний масив нормативно-правових актів, який у вигляді систематизованого за часом прийняття або тематикою (за вибором студента) переліку виводиться на екран і є доступним для подальшого ознайомлення. Інформаційні пошукові системи обладнані зручними підказками та інструментами роботи з ними. За необхідності вибрані правові документи можуть бути роздруковані або скопійовані на диск з метою подальшого опрацювання.

Великий обсяг необхідної правової та наукової інформації містить у собі мережа Internet, яка може бути використана студентами у підготовці до занять, написанні доповідей, рефератів, курсових робіт та ін.

Активне і раціональне використання засобів технічного забезпечення і новітніх технологій сприятиме ефективній підготовці до навчальних занять, розширенню і поглибленню знань.

НАУКОВА РОБОТА

Наукова робота студентів може здійснюватись за такими напрямками:

- робота у студентських наукових гуртках,
- написання наукових доповідей, статей (скажімо, до друкованих засобів масової інформації);
- участь у наукових спеціалізованих конференціях, круглих столах, семінарах (з підготовкою наукових доповідей, тез тощо);
- написання курсових робіт з дисципліни за темами, що охоплюють відносини стосовно інтелектуальної власності.

Оцінюванню підлягає тільки та наукова робота, яка тісно пов'язана з тематикою дисциплін "Право інтелектуальної власності", "Інтелектуальна власність".

СИСТЕМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА УМОВИ СКЛАДАННЯ

ЗАЛІКУ

Шкапою оцінювання університету є 100-бальна шкала оцінювання, яка означає наступне:

оцінка 95-100 балів ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, застосування для відповіді не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами відповідної дисципліни, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення відповіді має бути акуратним, логічним та послідовним;

оцінка 90-94 бали ставиться за глибоке засвоєння програмного матеріалу, засвоєння рекомендованої літератури, чітке володіння понятійним апаратом, методами, методиками та інструментами відповідної дисципліни, вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення відповіді повинно бути акуратним, логічним та послідовним;

оцінка 82-89 балів ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач; за умови виконання всіх вимог, які передбачено для оцінки "відмінно" за наявності незначних арифметичних помилок (тобто методичний підхід до вирішення задачі є правильним, але допущені незначні неточності у розрахунках певних показників) або не зовсім повних висновків за одержаними результатами розв'язання задачі. Оформлення виконаного завдання має бути охайним;

оцінка 75-81 бал ставиться за повне засвоєння програмного матеріалу та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач. Практичні завдання виконуються в цілому правильно з використанням типового алгоритму, але при їхньому виконанні студент припускається окремих помилок. Оформлення виконаного завдання має бути охайним;

оцінка 68-74 бали ставиться за недостатнє вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач; за умови, якщо завдання в основному виконане та мету завдання досягнуто, а студент при відповіді продемонстрував розуміння основних положень матеріалу навчальної дисципліни;

оцінка 60-67 балів ставиться за часткове вміння застосовувати теоретичні знання для розв'язання практичних задач; у випадках, якщо студент при виконанні практичних завдань без достатнього розуміння застосовує навчальний матеріал, припускається суттєвих помилок, стикається з труднощами при аналізі та порівнянні економічних явищ та процесів; оцінка 35-59 балів ставиться студенту, що не опанував програмний матеріал, не може правильно виконати практичні завдання, стикається зі значними труднощами при аналізі економічних явищ та процесів; оцінка 1-34 бали ставиться за невиконання завдання загалом.

Оцінювання знань студентів здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які передбачають поточний, модульний та семестровий види контролю.

1. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і передбачає перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.
2. Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та практичних занять з дисципліни - модуля. Завданням модульного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст кількох тем дисципліни, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал. Формою модульного контролю є модульна контрольна робота.
3. Семестровий контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою навчальною програмою і в терміни, встановлені робочим навчальним планом та графіком навчального процесу.

1. Задача

Ігор написав художній твір під назвою "Гіркий мед". Він уклав договір із видавництвом "Літо" про видання цього твору, але випадково дізнався про те, що друк його твору відбувається одночасно і у видавництві "Веселка". Коли він звернувся до директора видавництва "Веселка" з вимогою про припинення друкування книги, той заявив, що у нього укладений відповідний договір із видавництвом "Літо". У цьому видавництві автору пояснили, що у них відсутня технічна можливість щодо видання книги у тій кількості примірників, яка передбачена договором і тому звернулися по допомогу до іншого видавництва. *Чи має місце порушення прав автора у даній ситуації? Обґрунтуйте свою відповідь.*

2. Задача

Гаррі написав українською мовою поему "Сльози землі". За його дозволом Олексій переклав її на російську мову. Французький письменник Андре виявив бажання перекласти поему французькою мовою, але оскільки українською мовою він не володів, то хотів перекласти з російської. Але він не знав, від кого просити дозволу на переклад. Юрисконсульт Максим порадив звернутися за дозволом до автора поеми, а адвокат Анатолій - до Олексія. *А що б ви порадили Андре?*

3. Задача

Видавництво "Новий Світ" замовило письменнику Юрію написання роману "Усі жінки - відьми". Твір мало бути передано видавництву до друку через 6 місяців. Про майбутній випуск твору видавництво дало інформацію у пресу, уклало договір з деякими установами про продаж цього твору у надрукованому варіанті до Міжнародного жіночого дня. Але через хворобу у

відведений строк автор роботу над твором не закінчив. У зв'язку з цим видавництво звернулося до суду з позовом про відшкодування збитків, включаючи упущену вигоду. Юрій проти цього заперечував, твердячи, що написання роману є складною творчою працею і не піддається плануванню у часі. До того ж норми зобов'язального права не поширюються на авторське право. *Вирішіть спір.*

4. Задача

За попередньою домовленістю між кореспондентом газети "Київський політехнік" Тимофієм та представником студентського самоврядування НТУУ "КПІ Володимиром, газета мала надрукувати інтерв'ю останнього. За тиждень до публікації Володимир дав інтерв'ю, яке було записано Тимофієм і погодився на його публікацію. Але, у зв'язку з тим, що в Києві, де виходила газета, в цей же час проходив пісенний конкурс "Євробачення", значна частина площі номера була відведена цій темі. Наслідком цього стало скорочення інтерв'ю більше ніж удвічі. Володимир заявив, що його права як автора грубо порушені. Тимофій з цим не погодився, наполягаючи на те, що ці питання не врегульовані законодавством про інтелектуальну власність. *Хто правий у цій ситуації? Обґрунтуйте свою відповідь.*

5. Задача.

На замовлення ВНЗ професор І. написав підручник "Історія держави і права України", який був виданий видавництвом ВНЗ тиражем 1000 примірників І. звернувся до ВНЗ з вимогою про виплату йому обіцяного авторського гонорару у сумі 15 000 грн. і 5 % доходу від продажу підручника. ВНЗ у задоволенні вимог І. відмовив, мотивуючи це тим, що у нього немає грошей на виплату гонорару, підручник не продається, а безоплатно розповсюджується між його структурними підрозділами та студентами. Крім того, І. взагалі не має ніяких прав на підручник, оскільки працює у ВНЗ на посаді професора, за що отримує заробітну плату, а підручник написав за замовленням з місця роботи. Через деякий час І. довідався, що один із підрозділів ВНЗ рекламує і продає електронну версію підручника, яка була підготовлена І. і передана до видавництва для друку підручника. *Які права виникли у І. у зв'язку з виданням підручника? Чи має він право на авторський гонорар і виплати з доходів від продажу підручника? Які права І. були порушені?*

6. Задача.

На винахід О. було отримано авторське свідоцтво, яке за заявою підприємства, на якому О. працював інженером, та згодою самого О. було обміняно на патент України. З метою використання винаходу підприємство уклало кілька ліцензійних договорів. О. виставив підприємству вимоги щодо виплати йому винагороди у розмірі 50 % від прибутку. Підприємство з таким розподілом прибутку не погодилося. О. звернувся до суду з позовом до підприємства з вимогою виплати йому зазначену винагороду. *Чи підлягає задоволенню позов О. ? Чи виплачувало б винагороду О. Підприємство, якби використовувало винахід, що охороняється авторським свідоцтвом.*

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Конституція України від 28.06.1996.
2. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990.
3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984.
5. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971.
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001.
7. Митний кодекс України від 11.07.2002.

Закони України:

8. "Про авторське право і суміжні права" від 23.12.1993.
9. "Про інформацію" від 02.10.1992.
10. "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 07.06.1996.
11. "Про інноваційну діяльність" від 04.07.2002.

Укази Президента України:

12. "Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні" від 27.04.2001 № 285.
13. "Про Всеукраїнське агентство авторів" від 05.10.2001 № 940.

Постанови, розпорядження КМУ:

14. "Про утворення Державного департаменту інтелектуальної власності" від 04.04.2000 №601.
15. "Про затвердження Положення про Державний департамент інтелектуальної власності" від 20.06.2000 № 997
16. "Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір" від 27.12.2001 № 1756.
17. "Мінімальні ставки авторської винагороди (роялті) за публічне виконання, публічний показ, публічне сповіщення або ретрансляцію (повторне публічне сповіщення) творів науки, літератури і мистецтва" від 18.01.2003 № 72.
18. "Про затвердження Концепції розвитку національної системи правової охорони інтелектуальної власності" від 13.06.2002 № 321-р.

Вищий господарський суд України:

19. Рекомендації Президії "Про деякі питання практики призначення судових експертиз у справах зі спорів, пов'язаних із захистом права інтелектуальної власності" від 29.03.2005 № 04-5/76.
20. Оглядовий лист "Про практику застосування законодавства про захист прав на об'єкти авторського права і суміжних прав" від 06.05.2005 № 01-8/784.

Міжнародні конвенції:

21. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
Паризький Акт від 24.07.1971, змінений 02.10.1979.22.
22. Всесвітня конвенція про авторське право 1952.

ЛІТЕРАТУРА

23. Авторське право і суміжні права : Європейський досвід: У 2 кн. // За ред. АС. Довгєрта. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2001.
24. Бутнік-Сіверський О. Інтелектуальний капітал: Теоретичний аспект // Інтелектуальний капітал- 2002- №1 -С. 16-27.
25. Дозорцев В.А. Интеллектуальные права. Понятие. Система. Задачи кодификации.- М., 2003.
26. Дюма Роллан. Литературная и художественная собственность. - М, 1993. 27. Зінов В. Проблеми комерціалізації результатів досліджень і розробок // Інтелектуальна власність.-2000.-№3.-С.35-42. 28. Зобов'язальне право: Теорія і практика // За ред. О.В. Дзєри.-К., 1998.
29. Зобов'язальне право: У 2 т./ За заг. Рєд. О.В. Дзєри- К, 2004
30. Інтелектуальна власність в Україні: Правові засади та практика : Наук-практ.вид.: У 4 т/ За заг. Рєд. ОД. Святоцького.- К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999.
31. Інтелектуальна власність: Словник-довідник: У 2 т/ За заг. Рєд. О.Д. Святоцького - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2000.
32. Интеллектуальная собственность: В 2 кн.- Минск, 1997.
33. Офіційні типові форми договорів / Уклад. Р.О. Стефанчук, М.О. Стефанчук-К.: "ЮрінкомІнтер", 2003
34. Куян І.А. Суд. Зразки документів: практичний посібник- К.: "Оріяни", 2004.
35. Мельник ОМ Проблеми охорони прав суб'єктів інтелектуальної власності в Україні-Х., 2002.
36. Основи інтелектуальної власності- К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 1999.
37. Охорона інтелектуальної власності: Нормативно-правові акти / За заг. Рєд. Святоцького О.Д - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2004.
38. Підпригора О.А., Святоцький О.Д. Право інтелектуальної власності- К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2004
39. Підпригора О.А., Святоцький О.Д. Основи правової охорони інтелектуальної власності в Україні. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2003.
40. Право інтелектуальної власності: Академічний курс /За ред. Підпригори О. А., Святоцького О.Д- К.: Видавничий Дім "Ін Юре", 2004.
41. Право інтелектуальної власності: Навч. посіб. // В.С. Дроб'язко, Дроб'язко Р.В.- К.: "Юрінком Інтер", 2004.
42. Тимофеєнко Л.П. Интеллектуальная собственность: проблемы правовой охраны и использования- К, 1996.
43. Цибульов П.М., Чеботарьов В.П. Популярно про інтелектуальну власність: Абетка- К: ТОВ "АЛЬФА-ПК", 2004.

44. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: Авторсько-правовий аспект.- Х., 2002.
- 45.Штефан М.И. Ответственность за нарушение авторских и смежных прав // Предпринимательство, хозяйство и право.- 1996.-№9. - С.32-35.
- 46.Штумпф. Лицензионный договор.-М.: Прогресс, 1988.
- 47.Юрченко А.К. Издательский договор. - Л., 1988
- 48.Конституція України, від 28.06.1996 р., № 25,4к/ 96- ВР; Закон України "Про освіту". (Закон УРСРС від 23. 05. 1991 № 1060 - ХП)
- 49.Закон України "Про вищу освіту" (Закон Верховної Ради України від 17. 01.2002 № 2984-III).
- 50.Кодекс Законів про працю України (за станом на 1 січня 1996 року).
- 51.Державна національна програма "Освіта" (Україна ХХІ століття) - К, 1994.-62 с.
- 52.Про національну доктрину розвитку освіти (Указ Президента України від 17. 04. 2002 з 347- 2002 р.).
- 53.Цивільний кодекс України, від 16.01.2003 р., № 435-ІУ.
- 54.Господарський кодекс України, від 16.01.2003 р. № 436-ІУ.
- 55.Кримінальний кодекс України, від 05.04.2001 р. № 2341-III.
- 56.Митний кодекс України, від 11.07.2002 р. № 92-ІУ.
- 57.Цивільний процесуальний кодекс України, від 18.03.2004 р. № 1618-ГУ.
- 58.Господарський процесуальний кодекс України, від 06 11.1991 р №1798-ХП.
- 59.Декрет Кабінету Міністрів України "Про державне мито" від 21.01.1993 №7-93.
60. Закон України "Про авторське право і суміжні права", від 23.12.1993 № 3792-ХП.
61. Закон України "Про охорону прав на винаходи і корисні моделі", 15.12.1993 ЖЗ687-ХП.
62. Закон України "Про охорону прав на промислові зразки", від 15.12.199 № 3688-ХП.
63. Закон України "Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем", від 05.11.1997 №621/97-ВР.
64. Закон України "Про охорону прав на сорти рослин" від 21.04,1993 № 3116-ХП.
65. Закон України "Про охорону прав на знаки для товарів і послуг", від 15.12.1993 № 3689-ХП.
- 66.Закон України "Про охорону прав на зазначення походження товарів", від 16.06.1999 №752-ХІУ.
67. Закон України "Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних", від 23.03.2000 № 1587- III.
- 68.Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник. -К.: "Інст. інтел. власн. і права", 2005. -112с.
69. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика. Наук- практ. вид.: у 4-х т. // За зал ред. О.Д. Святоцького. –Т.І Право

- інтелектуальної власності. - К.: Видавничий дім "ІнЮре", 1999.- 500с.
- 70.Т.2. Авторське право і суміжні права. - К.: Видавничий дім "ІнЮре". 1999-460с.
- 71.Охорона інтелектуальної власності в Україні / С.О. Довгий, В.О. Жаров, В. О. Зайчук, В.Г. Кремень, В.М. Литвин та ін. - К.: Форум, 2002.-319с.
72. Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика./ Наук.- практ. вид.;. У 4-х т. // За заг. ред. О.ДСвятоцького. - Т.3. Промислова власність Г.О. Андрощук, С. О.Довгий, В.С.Дроб'язко та ін.; За ред. В.Л. Петрова, В.О.Жарова. - К.: Видавничий Дім "Ін Юре". 1999.- 656с.
- 73.Цыбулев П.Н., Денисюк ВА Оценка интеллектуальной собственности: -К.: ЗАО "Институт интеллектуальной собственности и права", 2002. -216 с.
- 74.Мэггс П. Б., Сергеев А. П. Интеллектуальная собственность. - М: Юрист, 2000. - 400 с.
- 75.Пастухов О. М Авторське право в Інтернеті. К.: Школа, 2004. - 144 с.
- 76.Пиленко А. А. Право изобретателя. - М.: Статут, 2001. — 688 с.
- 77.Победоносцев К. П. Курс гражданского права: Вотчинные права. - М.: Статут, 2002. 4 т.- 800 с.
- 78.Покровский И. А. Основные проблемы гражданского права. - М.: Статут, 2001.- 354 с.
- 79.Попова И. В. Авторское право и смежные права // Под. Ред В. Ф. Чигира - Минск: Амалфея, 1999. - 448 с.
- 80.Право собственности в Украине // Под ред. Я. Н. Шевченко. К.: Блиц-Информ, 1996. 320 с.
- 81.Промислова власність в Україні (проблеми правової охорони): 36. наук, ст. // За ред. Ю. С. Шемшученка, Ю. Л. Бошицького - К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. - 548 с.
- 82.Сергеев А. П. Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации: Учебник. - 2-е изд. - М.: Проспект, 2001. - 752 с.
- 83.Сергеев А. П., Толстой Ю. К. Гражданское право. - 2-е изд. - М: "ПБОЮЛ Л. В. Рожников", 2000. - Т. 3. 624 с.
- 84.Цибульов П. М, Чеботарьов В. П., Зінов В. Г., Суїні Ю. Управління інтелектуальною власністю: Моногр. - К.: К. І. С, 2005. - 448 с.
- 85.Черевко Г. В. Інтелектуальна власність: Навчальний посібник - К.: знання, 2008. 412 с.
- 86.Шершеневич Г. Ф. Авторское право на литературные произведения. Казань, 1891. 313 с.
- 87.Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: Моногр. - Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. 368 с.